

Ν. ΣΟΧΡ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

10 Ὅδος Προαστείου, ἀρ. 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐθείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου, καρτονομισμάτων, χρυσοῦ κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Καρόλου Μερουβέλ: Οἱ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ, δραματικώτατον μυθιστόρημα, μετὰ εἰκόνων, μετὰφρασίς Κ. — Φ. Γκομεράτση: Ἡ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ, ἱστορικὸν μυθιστόρημα, μετὰφρασίς Π. Πανᾶ — Ἀδελφῶν Βελώ: Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ ΕΜΜΑ. — Guy du Maurassant: Ο ΓΕΡΩΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ, διήγημα, μετὰφρασίς Ε. Κουσουλάκου.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προπληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῶ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσᾷ 15.

Ἐν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

Ἀπίθηκε τὸ φορτίον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς λέμβου (Σελ. 530).

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΔΕ ΦΟΝΤΕΡΟΣ

Α'

Πρὸ δέκα ἐτῶν.

Τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1870, περὶ τὴν ἐβδόμην τῆς ἐσπέρας ὦραν, εἰς ταξειδιώτης κατήρχετο τῆς εἰς τὸν σταθμὸν τῶν Βάν ἀφικομένης ἀμαξοστοιχίας, ἣτις ἤρχετο οὐχὶ ἐκ Παρισίων, αἵτινες ἐπολιορκούντο ὑπὸ τοῦ Γερμανικοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ἐκ τῶν πλησίων τῶν Παρισίων μερῶν.

Πλήθος ἀπειρον συνωθεῖτο εἰς τὸν σταθμὸν ἵνα μάθῃ εἰδήσεις.

Μόνον διὰ τῶν σιδηροδρόμων ἐλάμβανον τοιαύτας ἦσαν δὲ τόσῳ πυκνευμέναι, ὥστε οὐδὲν ἠδύνατό τις τὸ ἀκριβὲς νὰ μάθῃ, πάντες δ' ἀπῆρχοντο οὐδὲν τὸ νεώτερον γνωρίζοντες, τοῦθ' ὅπερ ὅμως οὐδόλως ἐκώλυεν αὐτοὺς νὰ ἐπανέλθωσι μετὰ δύο ὥρας καὶ πάλιν ν' ἀποτύχωσι.

Διηγούντο ἀντιφατικὰς ἱστορίας καὶ παράδοξα συμβεβηκότα, ἐφευρέσεις ἔθνους ἐκμανέντος ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν καταστροφῶν, ἃς ὑπέστη.

Σήμερον ἔλεγον ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν Παρισίων εἶχον ἐξέλθει πανστρατιᾶ ὅτι αἱ ἐχθρικοὶ γραμμαὶ διεσπίασθησαν καὶ κατεκερματίσθησαν ὅτι οἱ σωθέντες ἔφευγον πρὸς τὸν Ρῆνον. Διηγούντο ὅτι μηχανικοὶ ἐφεύρον φοβεράς καταστρεπτικὰς μηχανὰς καὶ τηλεβόλα βάλλοντα εἰς μισθῶδες ἀποστάσεις.

Τὴν ἐπιούσαν διεδίδετο, ὅτι οἱ Γάλλοι κατεστράφησαν ὅτι εἰς Παρισίους ἠναγκάσθησαν νὰ συνθηκολογήσωσιν ὅπως ἀποφύγωσι τὴν τελείαν καταστροφὴν. Αἱ γερμανικαὶ κανονοστοιχίαι εἶχον προξενήσει ἀνυπολογίστους καταστροφάς, ἐνώπιον τῶν ὁποίων οἱ βάρβαροι οὗτοι τοῦ βορρᾶ δὲν ὀπισθοχώρουν.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ, καθ' ἡμέραν διεδίδοντο ψεύδη καὶ ἀνυπόστατοι εἰδήσεις, οὐδέποτε δὲ ἐγνώσθη τί πράγματι συνέβαινε μ' ὅλα τὰ ταχυδρομεῖα, τοὺς τηλεγράφους καὶ τὸν ἀτμόν.

Ἐρθάνον πρὸς τούτοις στίφη μεταναστῶν.

Καθ' ὅσον ὁ ἐχθρὸς προεχώρει, οἱ φυγάδες οὗτοι ἀστοὶ ὀπισθοχώρουν. Εἶχον κατέλθει εἰς Παρισίους, καὶ ἐκεῖθεν ἀποσυρθεὶ εἰς Νορμανδίαν, εἰς Πᾶρς ἢ Μαιν.

Ἦδη ἡ Βρεττανὴ ἦν λίαν μικρά, διὰ νὰ περιλάβῃ πάντας.

Τὰ ξενοδοχεῖα ἦσαν πλήρη καὶ τὰ μικρότερα πανδοχεῖα κατεκλύζοντο μέχρι τῶν ἐσχαιῶν τοῦ Φινιστέρ καὶ τῶν βράχων τοῦ Γορσάλ καὶ τοῦ Πενμάρς.

Οὐδόλως λοιπὸν παράδοξον ἐν τῷ πλή-

θει ἐκείνῳ καὶ τῇ ἀπεριγράπτῳ συγχύσει εἰς Βάν εἰς ξένος πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον νὰ ἐγείρῃ μόλις ἢ ποσῶς τὴν περιέργειαν.

Ἡ περιβολή, ἄλλως τε, τοῦ ἀγνώστου ἡμῶν δὲν εἴλκυε τὴν προσοχήν.

Ἦν οὗτος μικρόσωμος ἀνὴρ, ἐξηκοντοῦτης περιπού, μὲ ξηρὸν καὶ ἠλιοκαῆς πρόσωπον, ἐρρυτιδωμένον, μὲ γροπὴν, βραχεῖαν καὶ εὐθεῖαν ρίνα, μὲ λευκά, λεπτὰ καὶ συνεσφιγμένα χεῖλη. Δὲν εἶχε γένειον τὸ πρόσωπόν του ἦν τελείως ἐξυρισμένον. Ἡ μισοπόλιος καὶ τραχεῖα αὐτοῦ κόμη περιέβαλλεν ὡς ψήκτρα τὸ ἐν μέρει φαλακρὸν κρανίον του. Οἱ ὀφθαλμοί, βαθέως πυρροί, ἦσαν μικροί, βυθιζόμενοι εἰς τὰς ἐν εἶδει σπηλαίων κόγχας αὐτῶν.

Αἱ ὀστεώδεις χεῖρές του δὲν ἔφερον χειρίδας, τὸ δὲ γαιῶδες αὐτῶν χρῶμα ἐδήλου ἐργατικὸν ἀνθρώπον.

Ἐφερον ἐνδυμασίαν πυρρὰν χροῖας, ὁμοίας τῶν ράσων τῶν καλογήρων καὶ τῶν δυκίμων μοναχῶν τῶν Τράπ, καὶ πῖλον μαλθακὸν πλατὺν ὡς τῶν κουακέρων.

Ἐν τούτοις, ἐν συνόλῳ ὁ ἀνθρώπος οὗτος ἦν συμπαθής.

Ἄμα ἀφικόμενος εἰς τὸν σταθμὸν οὐδένα περὶ οὐδενὸς ἠρώτησε. Μικρὸς δερμάτινος σάκκος ἐκρέματο δι' ἰμάντος παρὰ τὸ πλευρὸν του. Εἶδεν ἂν ἦν πάντοτε εἰς τὴν θέσιν του καὶ στηριζόμενος εἰς τὴν ἀπειρόκαλον ξυλίνην αὐτοῦ βακτηρίαν ἐξῆλθεν εἰς τὸ πλῆθος, χωρὶς οὐδεὶς νὰ παρατηρήσῃ αὐτόν.

Ἄθλιος βρεττανικὸς ἵππος, ἐζευγμένος εἰς στενὴν φορτηγὸν ἄμαξαν, ἐστάθμευε προσδεδεμένος εἰς τὸ περίφραγμα τῆς ὁδοῦ πρὸς τὰ ἔξω. Μικρὸς φανὸς, ἀνηρητημένος εἰς τὸ πρόσθιον τῆς ἀμαξῆς μέρος, μόλις ἐφώτιζεν ἀμυδρῶς τὴν χαίτην τοῦ τετραπόδου, ὅπερ ἐξ ἀνυπομονησίας ἔπληττε τὸ ἔδαφος.

Νεαρὸς χωρικός, εἴκοσι καὶ ὀκτὼ περίπου ἐτῶν, στηριζόμενος νωχελῶς εἰς τὸ περίφραγμα, εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς ἀμαξῆς ἀπόστασιν, περιβεβλημένος πλήρη χωρικήν περιβολήν, μετέβη εἰς συνάντησιν τοῦ ἀγνώστου, ὃν ἠρώτησεν ἀπλῶς :

— Εἶσθε ὁ κύριος Νοὲλ Τρελάν :

Ὁ ἀγνώστος ἀπεκρίθη :

— Ναί.

Ὁ νεανίας ὑπέλαβεν :

Ὁ πατήρ μου ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν σας. Εἶμαι ὁ Ἴβ Κερανδάλ καὶ ἦλθα εἰς ἀναζήτησίν σας.

Ὁ Ἴβ ἦτο, ἐξαιρέσει τῆς νεότητος, ἦν ὁ ταξειδιώτης δὲν εἶχε πλέον, ἢ ζῶσα αὐτοῦ εἰκὼν.

Εἶχε τὸ ὕψος ἤρεμον, ἐπιφυλακτικὸν ἐργάτου. Εἰς τὸ βλέμμα του ἐφαίνετο ἡ τιμιότης καὶ ἡ εἰλικρίνεια. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἀπετέλει τύπον Βρεττανοῦ, τραχεῶς ἐν ταυτῷ καὶ καλοῦ, πιστοῦ καὶ ἀφοσιωμένου. Ἀόριστος μελαγχολία διεχέετο ἐπὶ τῶν οὐχὶ λεπτοφυῶν χαρακτηριστικῶν αὐτοῦ.

Ἐδειξε διὰ τῆς χειρὸς τὸν ἵππον καὶ τὴν ἀμαξάν εἰς τὸν νεοελθόντα.

— Ἀναβήτε, εἶπε. Εἶναι ἀργά ὁ καιρὸς εἶναι ὀμιχλώδης καὶ ἔχομεν σχεδὸν

ἑπτὰ λεύγας νὰ διατρέξωμεν. Πρέπει νὰ σπεύσωμεν.

Καὶ ὅτε ἔλαβε θέσιν πλησίον τοῦ ταξειδιώτου ἐπὶ τοῦ προσθίου τῆς ἀμαξῆς ἐδωλίου καὶ ἔλαβε τὰ ἡνία :

— Ὁέ, εἶπε, Καίσαρ !

Ὁ Καίσαρ—οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ ἵππος—ἔφυγε καλπαζών.

— Δὲν ἔχω πλέον ἀνάγκην νὰ φροντίσω, εἶπεν ὁ Βρεττανός. Θὰ μὰς φέρῃ μόνος μέχρι τοῦ Πενοέ. Θὰ τὸ ἰδῆτε. Εἶναι εὐφύεστερος ἀπὸ μερικοὺς ἀνθρώπους καὶ δὲν ὑπάρχει σκύλος ὁσφρακινόμενος τόσῳ μακρὰν ζῶν ἢ κίνδυνον. Δὲν εἶναι καθόλου παράδοξον, ἀφοῦ ἀνετράφη ὡς δορκὰς εἰς τὴν χέρσον.

Ὁ μικρὸς ἵππος διήλθεν ἐν καλπασμῷ καὶ θορυβωδῶς τὰς σκολιάς καὶ κακῶς φωτιζομένας ὁδοὺς τῶν Βάν.

Ὁ οὐρανὸς ἦν σκοτεινός ἔπειδὴ ὅμως ἡ σελήνη ἀνηγγέλλετο ὑπὸ τῶν ἀστρολόγων δὲν ἤναπτον τοὺς φανούς, ἤρκουοντο δὲ εἰς τὸν ὑπὸ τῆς φύσεως χρηρηγούμενον τοῦτον φωτισμόν.

Ἐξεληθούσα τοῦ λιθοστρώτου τῶν Βάν ἡ ἀμαξά ἤρξατο κυλιόμενη εὐκολώτερον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Βάν εἰς Ζοπελέν.

Ὁ Καίσαρ ἐκάλπαζε πάντοτε οἶονεὶ κατεβρόχθιζε τὴν ὁδόν.

Βαθμηδὸν οἱ δύο συνοδοιπόροι ἐξφκειώθησαν πρὸς ἀλλήλους.

Ὁ Ἴβ ἐπῆνει τὰ προτερήματα τοῦ Καίσαρος.

Ἦτο ἡδὴ δώδεκα ἐτῶν, διεκρίνετο δὲ διὰ τὴν δραστηριότητα αὐτοῦ. Ἐχρησιμοποιοῦν αὐτὸν διὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν, εἰς τὸ ἀροτρον, τὴν φορτηγὸν ἀμαξάν καὶ τὸ ἐφίππιον. Ὅταν ἐφόρευον ἐν λαθροθηρίᾳ ἔλαφον ἢ μέγαν ἀγριόχοιρον, προσέδενον αὐτὸν ἐπὶ τῆς ράχεώς του καὶ τὸν ἔφερον εἰς τὴν κατοικίαν διὰ μέσου πυκνῶν θάμνων καὶ χαραδρῶν, χωρὶς ν' ἀκολουθῆ κεχαραγμένην ὁδόν.

Πολύτιμος ἦν πρὸ πάντων διὰ τὰ τέλματα. Μετ' αὐτοῦ δὲν ἔτρεχέ τις τὸν κίνδυνον νὰ βυθισθῆ ἐν τῇ ἰλύϊ Ἐγνώριζε τὰς ἀτραποὺς καλλίτερον ὁδηγοῦ τῶν Πυρηναίων ἢ τῶν Ἀλπεων, εἶχε δ' ἐν τῇ νεότητί του σπουδάσει τὴν χέρσον καὶ τὴν κοιλάδα.

Κατόπι προέβησαν εἰς ἐκμυστηρεύσεις.

Ὁ ξένος διηγήθη, ὅτι ἀπῆλθε τῆς πατρίδος πρὸ τεσσαράκοντα περίπου ἐτῶν ὅτι ἦτο πρῶτος ἐξ ἀδελφῶν τοῦ Πέτρου Κερανδάλ, τοῦ πατρὸς τοῦ ὁδηγοῦ του ὅτι ἀπῆλθε δεκαπενταετῆς τῶν Βάν, ἔνθα ὁ πατήρ του ἀπέθανε πέννης, ἀφοῦ ἐπώλησε καὶ τὰς τελευταίας γαίας τῆς οἰκογενείας του ὅτι μετέβη ἐπιδιώκων τύχην εἰς Παρισίους κατὰ πρῶτον, ἀλλ' ἀνωφελῶς ὅτι κατὰ τὴν νεότητα αὐτοῦ, λίαν περιπετειώδῃ, ἔφαγε πολλάκις λυσσαλέαν ἀγελάδα ὅτι εἰσῆλθε παρὰ τινι παραγγελιοδόχῳ εἰς Ἀθῆναι, ἔνθα ἐκέρδισεν ὀλίγα χρήματα, εἶτα δὲ ἐπεδόθη εἰς ταξειδία. Μετέβη εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη, φθὰς μέχρι τῆς νήσου Βουρδόνου. Τέλος

ἡ τύχη ἠνώνησεν αὐτόν· εὐρέθη χήρα τις, νέα ἔτι, ἦν ἐνυμφεύθη, ἀλλὰ μετὰ τινῶν ἐπὶ εὐτυχῆ συμβίωσιν ἔσχε τὴν ἀτυχίαν ἢ ἀπώλεσεν αὐτήν. Ἐκ τῆς λύπης του ἐπώλησε τὰ ὑπάρχοντά του, εἰσέπραξε τὸ χρῆμα καὶ ἐπανήρχετο ἢ ἀποθάνῃ ὡς λαγῶς ἐν τῇ φωλεᾷ του. Ὅ,τι κυρίως ἀποσχόλει αὐτόν, ἦν ἡ χρῆσις τῆς περιουσίας του. Τί θὰ ἔπραττεν; Ἐφθάνεν ἀκμαζόντος τοῦ πολέμου, ὅτε, ἀναχωρῶν ἐκ τῆς νήσου Βουρβόνου, ἐνόμιζεν ὅτι μετέβαινεν εἰς ἤσυχον καὶ εἰρηνικὸν τόπον, ἐνθα ἠδύνατο νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς τινα γωνίαν μετὰ τῆς θυγατρὸς του. Διότι εἶχε θυγατέρα νεαρῶτάτην, μόλις δεκαετῆ, χροιστάτην, μελαγχροίνην μὲ μεγάλους κρεολῆς ὀφθαλμούς. Ἀμα τῇ ἀφίξει του ἐτοποθέτησεν αὐτήν ὡς οἰκότροπον ἐν Ἀβρῆ, μέχρις οὗ εὐρὴ μέρος, εἰς ὃ νὰ ἐγκατασταθῇ.

Πρὸ ὀκτώ μόλις ἡμερῶν ἦν ἐν Γαλλίᾳ, οὐδένα δ' ἐγνώριζε. Ἐσκέφθη παρευθὺς τὴν γηραιὰν Βρεττανίαν. Ὁ ἀὴρ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως εἶναι καλλίτερος πάντος ἄλλου. Τόσφ τοῦτο ἦν ἀληθές, ὥστε οὐδέποτε εἶχε καλλίτερον ἀναπνεύσει, εἰμὴ ἀφ' ἧς ἀφίκετο εἰς Βάν καὶ ἦδη ὅτε ἐταξειδεύεν ἐν τῇ μικρᾷ ἀμάξῃ τοῦ ἐξαδέλφου του.

Ἡ νύξ προέβαινε· μελανὰ νέφη ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν. Ὁ ἄνεμος ἔπνεε σφοδρός, ὁ δὲ Καίσαρ ἔβαινε πάντοτε καλπάζων.

Β'

Ἡ χέρσος τοῦ Σαίν - Ζιλδὰς.

Ἡ ἀμαξα τοῦ Ἰβ Κερανδάλ εἶχεν εἰσέλθει εἰς στενὴν ὁδόν, φέρουσαν αὐλακας βαθείας, εἰς ἃς οἱ τροχοὶ ἐβυθίζοντο μέχρι τῆς πλήμης.

Ὁ Καίσαρ ἠναγκάζετο ὅπως ἀποσπᾷ τὸ φορεῖον ἀπὸ τῶν ρωγμῶν.

— Τί ἐλεεινὸς δρόμος! εἶπεν ὁ νεανίας, ἀλλὰ τελειώνει γρήγορα.

Ὁ φανὸς ἀμυδρὸν διέχεε φῶς, τὰ δὲ δένδρα ἠνοῦντο ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς τῶν ταξειδιωτῶν, παρακωλύοντα οὕτω τὸ ὀλίγον φῶς τῶν ἀστέρων, οἵτινες ἐφαίνοντο μετὰ τῶν νεφῶν διασπῶμένων ἐκ τῆς βιαιότητος τοῦ ἀνέμου.

— Κακὴν νύκτα περνοῦν οἱ ἀλιεῖς, εἶπεν ὁ Ἰβ. Μετὰ δύο ὥρας θὰ ἔχωμεν φοβερὰν καταιγίδα, θὰ εἴμεθα ὅμως εἰς Πενοέ. Δὲν ἔχομεν νὰ διέλθωμεν εἰμὴ τὴν περιοχὴν τοῦ Σαίν-Ζιλδὰς.

Ἀληθῶς, εἶχον εἰσέλθει εἰς τὸ ἔδαφος τῶν ἀρχαίων κτήσεων τῶν Κερανδάλ.

Σαίν-Ζιλδὰς ἦν ἡ πατρογονικὴ αὐτῶν οἰκία, ἡ κοιτίς τῆς οἰκογενείας· ἀλλ' οἱ πρεσβύτεροι εἶχον ἀποστερήσει τῆς ιδιοκτησίας τοὺς νεώτερους, ἐπειδὴ δὲ πρὸ ἐνὸς αἰῶνος δὲν ὑπελείπετο εἰμὴ μία κόρη ἐν τῷ οἴκῳ τῶν Κερανδάλ τοῦ Σαίν-Ζιλδὰς, ὁ τιμαριωτικὸς πύργος εἶχεν ἀλλάξει κυρίως. Ἐλαχε τῇ οἰκογενεῖᾳ τῶν μαρκησιῶν δὲ Φοντερόζ, οἵτινες κατεῖχον ἔτι αὐτόν, ἀπολαμβάνοντες μεγάλης περιουσίας, ἐνῶ οἱ ἄλλοι τοῦ οἴκου κλάδοι

εἶχον παραγάγει ἀπογόνους πτωχοὺς καὶ κατεστραμμένους.

Μετὰ τὰς λόχμας εἰσῆλθον εἰς τὰς χέρσους γαίας.

Ἡ ἀμαξα ἔβαινεν ἐπὶ ἀτελευτήτου πεδιάδος κημάρων καὶ ἀκανθωδῶν σχίνων ὑψηλῶν ὡς τείχη, καὶ τόσφ πυκνῶν, ὥστε διὰ μέσου αὐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ διέλθῃ ἄνθρωπος ἢ ζῷον τι, ὅπως δῆποτε μέγα.

Κατὰ διαστήματα εἶχον ἀρήσει ἀδενδρα μέρη διὰ τὴν εὐκολίαν κυνηγῶν. Ὅσφ μακρὰν καὶ ἂν ἐξετείνετο ἡ θέα, ὁ αὐτὸς πάντοτε ἐφαίνετο κατηγῆς ὀρίζων.

Εὐθὺς ὅμως ὡς διήρχετό τις τὰ δάση, ἄτινα ἦγοντο τῶν καλλιεργημένων ἀγρῶν, αἱ ὁδοὶ καθίσταντο καλλίτεραι.

— Εἴμεθα εἰς τὰς γαίας τοῦ κυρίου μαρκησιῦ δὲ Φοντερόζ, εἶπεν ὁ νεανίας, ὅστις πρόεφερε τὸ ὄνομα τοῦτο μετὰ παραδόξου τόνου.

Ὁ Καίσαρ ἔβαινε πάλιν ἐν ταχεῖ καλπασμῷ.

Εἶτα ὁ ὀρίζων μετήλλαξεν ἐκ νέου· ἡ ὁδὸς ἔβαινε κατὰ μῆκος ἀπείρου ἐκτάσεως τελματοειδῶν λειμώνων, ἠὺλακωμένων ὑπὸ ρεύματος ὕδατος ἀπαστράπτοντος ὡς ταινία τηκομένου ἀργύρου ἐν μέσφ ὑψηλῶν χόρτων, σχίνων καὶ ἀκανθῶν τυχαίως ἐκεῖ φυομένων.

Κατὰ μακρὰ διαστήματα ὁ ποταμὸς ἐπλατύνετο ἀποτελῶν μεγάλας λίμνας, ἢ ἐπιφάνεια τῶν ὁποίων ἐκινεῖτο μετὰ τῶν κρότων τῆς παλιρροίας. Εἰς τ' ἀθροίσματα τῶν χόρτων ἐτελεῖτο ἀληθῆς συναυλία νησῶν καὶ παντοίων ἄλλων ὑδροβίων πτηνῶν.

Εἰς τὸ ἕτερον τῆς κοιλάδος μέρος, τὸ ἔδαφος ἀνυψοῦτο ἀποτόμως, εἰς μίαν δὲ τῆς σελήνης ἀκτίνα, μετὰξὺ δύο πυκνῶν δεινδροστοιχιῶν, ἐφάνη ὑπερθεν τοῦ δάσους μέγας γοθθικὸς πύργος ἐπιβλητικὸς ἐκ τοῦ ὄγκου καὶ τῶν μελανῶν αὐτοῦ τειχῶν.

— Ἰδικὸς μας ἦτο ὁ πύργος αὐτός, ἐξ ἀδελφῆ μου, εἶπεν ὁ Ἰβ. Ἐκεῖ ἐγεννήθησαν οἱ πάπποι μας. Εἴμεθα συγγενεῖς τοῦ αὐθέντου, ἀλλ' αὐτὸς εἶναι ὑπερήφανος καὶ οὔτε κἀν μᾶς κυττάζει, διότι εἴμεθα πτωχοί. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει νὰ εἴμεθα καὶ ὀνομαζόμεθα ἡμεῖς οἱ Κερανδάλ, ἡ ἀρχαιοτέρα οἰκογένεια τοῦ Μορβιάν.

Διηγῆθη τότε τῷ ξένῳ, ὅτι ἡ οἰκογένεια εἶχεν ἐκπέσει, ὅτι ὁ πατὴρ των, ὅστις κατεῖχε πάντοτε τὴν μικρὰν ἔπαυλιν τοῦ Πενοέ, δὲν ἔφερε πλέον τὸν τίτλον τοῦ βαρόνου, διότι δὲν ἦτο ἀρκετὰ πλούσιος, ὅτι ἐμμεῖτο τὸν πάππον, ὅστις, κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ἐκαλεῖτο ἀπλῶς καὶ μόνον Κερανδάλ, ὅτι ἐνυμφεύθη κόρην ἀνευ περιουσίας ἐκ τοῦ χωρίου Γουενέη, τὴν ὁποίαν ἐπωνόμαζον ὠραίαν Βρεττανίαν.

Ἦτο σχεδὸν τριακοντούτις.

Ἐκτοτε αἱ ὑποθέσεις αὐτῶν ἔβαινον κακῶς.

Τὰ ἑκατὸν πεντήκοντα πλῆθρα, τὰ περίξ τῆς ἐπαύλειος, εἶχον ἐπιβαρυνθῆ διὰ φόρων. Οἱ συμβολαιογράφοι ἐκόστιζον πολὺ. Ἡ γῆ ἐν τούτοις ἦν καλὴ, ἀλλ' αἱ

δαπάναι ὑπέρογκοι. Διῆγον εὐχάριστον βίον ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἡ δὲ συγκομιδὴ δὲν ἦτο ἐπαρκής. Οἱ πιστωταὶ ἦσαν λίαν ἀπαιτητικοί. Ἦτο αὐτὸς κατὰ πρῶτον ὁ μεγαλύτερος, εἶτα ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Κορεντίνος καὶ μία θυγάτηρ, ἡ Ἀγνή, ἠωδεκάετις περίπου, ὠραία ὡς ἡ μήτηρ αὐτῆς.

Ὁ Ἰάκωβος εἶχεν ἀπέλθει μετὰ τῆς φρουρᾶς τῆς ἐπαρχίας, ἦν διώκει ὁ μαρκήσιος δὲ Φοντερόζ. Ὁ Κορεντίνος εἶχεν ἐπιβιβασθῆ ἐπὶ τοῦ στόλου.

Τέλος ἦτο εἰς ἔξι ἀδελφός, ὁ νεώτερος τῶν τριῶν. Ἦτο μόλις δεκαπενταετής, ἀλλ' ἦτο σοφός. Ἐσπούδαζεν εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον τῶν Βάν· ἐπεθύμει δὲ νὰ μεταβῆ εἰς Παρισίους ἅμα ὡς αἱ περιστάσεις ἤθελον τὸ ἐπιτρέψει. Ἦτο φιλόδοξος. Ὁ Ἰβ ὅμως δὲν ἠνόει οὕτω τὴν φιλοδοξίαν. Ἡ ἰδικὴ του ἦν νὰ κατορθώσῃ νὰ φύωνται ἀφθονοὶ στάχεις σαρρακηνοί, καλὸν τρίφυλλον εἰς καλῶς καλλιεργημένους ἀγρούς.

Αὐτὸς ὠδήγει τοὺς ἵππους εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἐξετέλει χρέη ὑπηρέτου, ὡς ἤθελεν ὅμως ἔπραττεν.

Οἱ ἄλλοι διεσκέδαζον κατὰ τὰς ὀρέξεις των

Ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Κορεντίνος διήρχοντο τὸν βίον αὐτῶν θηρεύοντες· πολλάκις δὲ ἤριζον μετὰ τῶν φυλάκων τοῦ μαρκησιῦ. Ἡ περιοχὴ τοῦ Σαίν-Ζιλδὰς ἦν πλήρης θηράματος. Οἱ κόνικλοι καὶ οἱ λαγῶφοι ἦσαν ἐκεῖ ἀφθονοί. Δὲν ἐπροξένουν κακῶν φονεύοντες σκολόπεκας, νήσσας καὶ τὰ ἐκεῖθεν διερχόμενα πτηνά. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἔλαφοι καὶ αἱ δορκαδες δὲν ἦσαν ὀλιγώτεροι ὁ μαρκήσιος ὅμως ἦν ζηλότυπος. Ἡ θήρα ἦτο πάθος δι' αὐτόν. Ἐμενε σχεδὸν ὅλον τὸ ἔτος εἰς Σαίν Ζιλδὰς. Εἶχεν ἐν τούτοις καὶ ἄλλας ιδιοκτησίας.

Ἦτο κάτοχος ἀπάσης τῆς περιουσίας τῶν Κερανδάλ.

Οἱ ἄλλοι ἐστενοχωροῦντο καὶ ἐστεροῦντο. Αὐτὸς, ὁ Ἰβ, δὲν παρεπονείτο, οἱ ἀδελφοὶ του ὅμως ἐνίοτε εἰς ἄκρον ἐθλιβόντο. Ἀλλως τε, ἠγαπῶντο μετὰξὺ των καὶ ἔζων ἐν ὁμοιοῖα, οὐδέποτε ἐρίζοντες.

Ὁ Βρεττανὸς ὠμίλει ἡσυχῶς· εἶχε δὲ τὸ ὕψος ἡδὺ καὶ ἤρεμον ὡς κόρη.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διέκοπτε τὸν λόγον ἵνα μηχανικῶς παρωξύνῃ τὸν ἵππον του.

— Ὁέ! Καίσαρ.

Καὶ ἔσειεν ἐπὶ τῆς ράχews τοῦ ζῶου τὰ ἐκ λευκοῦ δέρματος ἠνία, οὕτω δὲ ὁ ἵππος ἔτρεχε καλπάζων.

Ἐνίοτε σκιαὶ διήρχοντο πρὸ τῆς ἀμάξης.

— Εἶναι ἔλαφος, ἔλεγεν ὁ Ἰβ. Αὐτὰ τὰ ζῶα περιπατοῦσι τὴν νύκτα.

Εἶτα τὸ δάσος ἐξηφανίσθη, ἐπὶ ἐν τέταρτον δὲ τῆς ὥρας τὸ φορεῖον διήλθε καλλιεργημένους ἀγρούς ἢ κεκαλυμμένους ὑπὸ στάχτων καὶ τρίφυλλου. Κατὰ διαστήματα ἐφαίνοντο μικραὶ ἐπαύλειες ἀμυδρῶς φωτιζόμεναι.

Κατόπιν ὁ Καίσαρ ἐχρημέτισεν ἐκ χα-

ρὰς εἰσελθὼν εἰς τινὰ πλατεῖαν, περίξ τῆς ὁποίας ὑπῆρχον οἰκίαι καὶ ἐκκλησία μετὰ κωδωνοστασίου. Ἦτο τὸ Πενοέ.

Εἰς τὸ ἄκρον διέκρινε τις, ἐν μέσῳ τῆς νυκτός, εἶδος μικροῦ φρουρίου μετὰ παραδόξων στεγασμάτων, πρὸ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχε πόλις ἐν μέσῳ δύο πυργίσκων, ὧν αἱ βάσεις ἐλούοντο εἰς τὸ ὕδωρ.

Εἰς τὸν πύργον ἐκεῖνον εἰσήρχετο τις διὰ στερεᾶς γεφύρας.

Εἰς τὸν κρότον τῆς ἀμάξης οἱ ἐν τῇ αὐλῇ κύνες ἐγαύγιζον· ἠκούσθησαν αἱ θύραι τῆς ἐπαύλεως ἀνοιγόμεναι, ὁ δὲ Καίσαρ εἰσήλθε διὰ τῆς πύλης μετὰ χρεμετισμῶν δηλούντων τὴν χαρὰν του, ὅτι ἐπανήρχετο εἰς τὸν σταῦλον, ἀφοῦ ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ.

Ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, μὲ μακρὰν καὶ φαῖαν τὴν κόμην, μὲ λεπτόν καὶ διαπεραστικὸν τὸ βλέμμα, μὲ τραχέα καὶ ζωηρὰ χαρακτηριστικά, ἀγένειος, μετὰ τοῦ βραχέως βρεττανικοῦ ἐπενδύτου καὶ τῶν λευκῶν περισκελίδων ἐντὸς μελανῶν περικνημίδων, ἀνέμενε τὸν ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του ὀδηγούμενον ἐπισκέπτην.

— Καλὴ σπέρα, Νοέλ, εἶπεν. Ἐρχεσαι ἀπὸ μακρὰν, ὡς φαίνεται, ἐξ ἀδελφῆ μου. Καλῶς ἦλθες εἰς Πενοέ.

Εἰς τὸ μαγειρεῖον ἔκαιε πυρὰ διαχέουσα ἡδὺ φῶς ἐπὶ τῶν στείβουσῶν χυτρῶν διατεταγμένων ἐν τάξει κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου. Δὲν ἦτο μαγειρεῖον χωρικοῦ· ἦτο αἰθουσα μοναστηρίου ἢ γοθτικῆς οἰκίας.

Μακρὰ τράπεζα ἦν ἐν μέσῳ τοῦ μαγειρείου, εἰς ὃ ἐπεκράτει ἄκρα καθαριότης.

— Μαριάννα, εἶπεν ὁ οἰκοδεσπότης εἰσερχόμενος, ἰδοὺ ὁ ἐξ ἀδελφός μας Νοέλ Τρελάν, υἱὸς τῆς θείας μου, ὁ ὁποῖος φθάνει ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ κόσμου καὶ ἔρχεται νὰ μᾶς ἴδῃ. Πρέπει νὰ τὸν περιποιηθῶμεν.

Ἡ ὠραία κόρη τοῦ Γουεενέη δὲν ἔφερεν ἀδίκως τὴν προσωνομίαν ταύτην. Τεσσαρακονταετίς ἤδη καὶ πλέον ἦτο ἔτι ἀξία αὐτῆς, παρὰ τὴν πολυσκαρκίαν τῆς. Ἡ κυρία Κερανδάλ ἦν μελαγχροινὴ, χαρίεσσα καὶ εὐάρεστος γυνή. Οἱ μέλανες αὐτῆς ὀφθαλμοὶ ἦσαν ζωηροί, διὰ δὲ τῶν ἐρυθρῶν χειλέων τῆς διεφάνοντο δύο σειραὶ παλλεῦκων ὀδόντων.

Ἠγέρθη ἐκ τῆς παρὰ τὴν πυρὰν ἔδρας αὐτῆς καὶ ἦλθε πρὸς τὸν νεοελθόντα.

— Θὰ πεινάτε, κύριε, εἶπεν αὐτῷ, ἔπειτα ἀπὸ τόσον δρόμον. Σὰς περιμένωμεν διὰ νὰ φάγωμεν.

Ὅντως, τὰ πινακία εἶχον παράτεθῃ ἐπὶ τῆς ἐν τῷ μέσῳ τραπέζης. Μικρὰ ὑπηρέτρια, νεαρῶτάτη, λίαν ζωηρὰ καὶ καθαρὰ, φέρουσα σταυρὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἀνηρτημένον, ἐτοποθέτει τὰ ποτήρια καὶ τὰς πλήρεις μηλίτου οἴνου βαυκάλεϊς· πρὸ δὲ τῆς πυρᾶς ἐψήνοντο ἐν στρεφομένῳ ὀβελῷ μῆρος προβάτου καὶ πέρδικας διαχέουσαι ἡδὺ ἀρωμα.

Γ'

Τὸ ἄντρον τῶν Κερανδάλ.

Ἐνῷ ἡ οἰκοδεσποῖνα καὶ ἡ μικρὰ ξανθὴ ὑπηρέτις συνεπλήρουν τὰ τοῦ γεύματος, ὁ δὲ Ἴβ προσέδενε τὸν ἵππον εἰς τὸν σταῦλον καὶ ἐτοποθέτει τὴν ἀμαξάν εἰς τὸ ἀμαξοστάσιον, ὁ οἰκοδεσπότης ὠδήγει τὸν ὑπ' αὐτοῦ φιλοξενούμενον εἰς τὸ δι' αὐτὸν προωρισμένον δωμάτιον.

Ἡ ἔπαυλις τῶν Κερανδάλ, ὁ οἶκος τῶν νεωτέρων τῆς ἀρχαίας ταύτης οἰκογενείας, ἣτις ἔσχεν ἐν τῶν μελῶν τῆς εἰς τὴν μάχην τῶν Τριάκοντα, καὶ ἦς ἄλλα εἶχον συνοδεύσει τὸν Γουεσκλὲν εἰς τὰς ἐκστρατείας του, ἦν τόσῳ στερεῶς ὀκοδομημένος, ὥστε διετηρεῖτο ἀνευ ἐπισκευῶν, καίτοι δύο μόνον ἢ τρία δωμάτια καὶ τὸ μαγειρεῖον ἐκατοικοῦντο πρὸ χρόνου μακροῦ.

Ὁ Πέτρος Κερανδάλ προηγεῖτο τοῦ Νοέλ κρατῶν σιδηροῦν λαμπτήρα. Εἰς τὸ ὑποτρέμον φῶς ὁ ξένος ἔβλεπε τὰς μεγάλας τοῦ ἰσογαίου αἰθούσας κενὰς καὶ ψυχράς, ἐστρωμένας διὰ γρανίτου, τ' ἀρχαῖα ἔπιπλα, τραπέζας μετὰ τορνευτῶν ποδῶν. Πάντα ταῦτα λαμβάνοντα φαντασιώδεις μορφάς. Αἱ δοκοὶ τῆς ὀροφῆς, μελαναὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ, ἐχορησόμενον ὡς ἄστυλον εἰς ἀρχάνας, ἄς τὸ σάρωθρον δὲν ἠνόχλει εἰς τὸ ὕψος, εἰς ὃ εὐρίσκοντο. Εἰκόνες ἀπειροκάλοι, ζωγραφηθεῖσαι ὑπὸ ἀμαθῶν ζωγράφων τῶν ἐπαρχιῶν, παρίσταν τούτους προγόνους μὲ στυγνὴν φυσιογνωμίαν ἢ χήρας ἐπικλήρους μὲ μορφήν ἀγριωπῆν.

Ἡ θύελλα, ἣν ὁ Ἴβ εἶχε προῖδει εἶχεν ἤδη ἐκραγῆ. Ὁ ἀνεμος ἐμυκάζτο σείων τὰς ὑέλους τῶν παραθύρων, τὰ δ' ἐπιπλα ἔτριζον αἰφνης ὡς ὄστᾶ σκελετοῦ.

— Εἶδα τὴν κατοικίαν ταύτην πλήρη θορύβου καὶ κινήσεως κατὰ τὴν νεότητά μου, εἶπεν ὁ Νοέλ.

Ἐσταμάτησεν ἐνώπιον καταπετάσματος θερμάστρας παριστώσης σφαγὴν ἐλάφου.

— Ἡγάπων πολὺ τὸ κυνήγιον, ὑπέλαβεν.

— Ὁ πάππος τοῦ μαρκησίου μᾶς μετεχειρίζετο ὡς συγγενεῖς, εἶπεν ὁ Πέτρος Κερανδάλ, τὸ δὲ Σαίν-Ζιλδὰς ἦτο σχεδὸν ἰδικόν μας. Οἱ καιροὶ ἤλλαξαν.

Καὶ ἐξηκολούθησε τὴν πορείαν του. Ἀνήρχετο τὴν λιθίνην κλίμακα, ἣτις εὐρίσκετο εἰς στρογγύλον πύργον εἰς τὸ μέσον τῆς προσόψεως.

Εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον μέγας διάδρομος διήρει τὰ δωμάτια εἰς δύο μέρη· τὰ μὲν πρὸς βορρᾶν ἔβλεπον πρὸς τὴν πλατεῖαν τοῦ Πενοέ καὶ τὴν ἐκκλησίαν, τὰ δὲ πρὸς τὸ μέρος τῆς αὐλῆς τῆς ἐπαύλεως.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἠνέφξεν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ διαδρόμου θύραν τινὰ καὶ εἰσήλθε μετὰ τοῦ συνοδοῦ του.

Τὸ δωμάτιον τοῦτο εἶχε μίαν κλίνην μετὰ στηλῶν, δύο ἔδρας ἐξ ἀχύρου καὶ

τράπεζαν, ἐφ' ἧς ὑπῆρχε δοχεῖον πῆλινον πλήρες ὕδατος μετὰ πινακίου ἐπίσης πηλίνου καὶ χειρόμακτρα ἐκ καννάβεως.

— Ἴδοὺ ἡ πολυτέλειά μας, ἐξ ἀδελφῆ μου, εἶπεν ὁ Πέτρος Κερανδάλ μετὰ πικρίας. Δὲν ὁμοιάζει μὲ τὸ Σαίν Ζιλδὰς, ὅπου βλέπει τις βελούδον καὶ μέταξαν, τάπητας, πολυτίμους εἰκόνας καὶ χρυσὸν πανταχοῦ. Ἐδῶ ἡμεῖς οὔτε εἰς τὰ θυλάκια μᾶς ἔχομεν χρυσόν.

Τὸ παράθυρον ἔφερε κυανόλευκα παλαιὰ παραπετάσματα.

— Σὰς εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Νοέλ, θὰ ἦμαι πολὺ καλὰ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον.

Καὶ μειδιῶν προσέθηκε :

— Δὲν ὑπάρχουν κλέπται εἰς τὴν τόπον σας ;

Ὁ Πέτρος ἀνύψωσε τοὺς ὤμους.

— Κλέπται ; εἶπε. Δυστυχεῖς ἀνθρωποι ! Τί θὰ κάμωσιν ἐδῶ ;

Ὁ Νοέλ εἶχεν ἀφαιρέσει τὸν σάκκον του, ὃν ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀφ' ἧς παρήγαγε μεταλλικὸν ἦχον.

— Διάβολοι ! εἶπεν ὁ Πέτρος, εἶναι πλήρης χρυσοῦ ὁ σάκκος σου !

Ὁ ἐξ ἀδελφός ἐξεμεστρηυῆθη αὐτῷ φιλικῶς.

Ἦλθεν εἰς Βρεττανίην σκοπῶν ν' ἀγοράσῃ ἰδιοκτησίαν τινὰ, ἀν εὕρισκε τοιαύτην ἀρέσκουσιν αὐτῷ. Αἱ ἀναμνήσεις τοῦ τόπου τῆς γεννήσεώς του εἴλκυον αὐτὸν πάντοτε. Ἐσκέφθη τὸ Σαίν-Ζιλδὰς, τὸ Πενοέ, τὴν κοινὴν αὐτῶν κοιτίδα, ἀφ' ἧς ἡ κακοδαιμονία ἀπεδίωξεν αὐτόν. Οὐδέποτε ἐπεθύμησεν ἄλλο τι ἢ νὰ ἐπανεέλθῃ ἐκεῖ εὐπορος.

Ἦδη ἦτο εἰς Πενοέ.

Βεβαίως δὲν ἦτο ἑκατομμυριούχος, εἶχεν ὅμως ἀκοῦσαν περιουσίαν διὰ νὰ ζήσῃ ἀνέτως. Εἶχεν ἐκεῖ ἐντὸς τοῦ σάκκου τὸ στρογγύλον ποσὸν τῶν ὀγδοήκοντα χιλιάδων φράγκων εἰς χρυσὸν καὶ χαρτονομίσματα, πρὸς τοούτους δὲ εἶχε ἑτέρας τετρακοσίας χιλιάδας εἰς τινὰ φίλον ἀπολαμβάνοντα τῆς ἐμπιστοσύνης του. Ἐπειδὴ δὲν εἶχεν εἰμὴ μίαν νεαρῶτάτην θυγατέρα. ἦτο ἐλεύθερος ν' ἀκολουθήσῃ τὰς ὀρέξεις του καὶ διὰ τοῦτο προετίμησε νὰ ἐγκατασταθῇ ἐκεῖ που. Εἰς οὐδένα εἶχεν ἀναγγεῖλει τὸν σκοπὸν του. Δὲν ἤθελε νὰ καθιστᾷ γνωστὰς τοῖς πᾶσι τὰς ὑποθέσεις του. Ἀποβιβάσθεις εἰς Ἀβρὴν πρὸ τινῶν μόλις ἡμερῶν, ἐτοποθέτησε τὴν θυγατέρα του ὡς οἰκότροφον καὶ ἦλθε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν ἐξ ἀδελφόν του ἵνα ζητήσῃ τὴν συμβουλήν αὐτοῦ, χωρὶς νὰ εἴπῃ εἰς τινὰ τοῦ μετέβαινε καὶ ἐπὶ πόσον θ' ἀπουσίαζεν.

— Εἶναι περισσότερα ἀπὸ σαράντα ἔτη, ποῦ λείπω ἐκ Βρεττανίης, εἶπε συμπεραίνων. Δὲν τὴν ἐλησμόνησα οὔτε ἐπὶ ἐν λεπτόν.

Ὁ Πέτρος Κερανδάλ ἠκροῶτο αὐτοῦ ἐν σιγῇ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ σάκκου τοῦ περιέχοντος τόσον χρῆμα. Ἐσκέπτετο ὅτι διὰ τῶν ὀγδοήκοντα ἐκείνων χιλιάδων ἡδύνατο νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη του καὶ ν' ἀπαλλαγῇ τῶν ὀχληρῶν δανειστῶν καὶ τῶν δικαστι-

κῶν κλητῆρων, οἵτινες ἀπηνῶς κατεδίωκον αὐτόν.

Ὁ Πέτρος Κεραυδάλ, φύσει ἀλαζῶν ὡς βαρόνος τῶν τιμαριωτικῶν χρόνων, βραρέως ἔφερε τὴν κακοδαιμονίαν, εἰς ἣν εἶχε περιέλθει. Δὲν εὗρισκε πλέον οὐδὲ χίλια φράγκα νὰ δανεισθῆ ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν γαιῶν του. Πικραχόθεν κατεδιώκετο καὶ οὐδαμῶθεν ἤλιπιζε. Διὰ τοῦτο βλέπων τὸν σάκκον ἐκεῖνον διεννοεῖτο ὅτι ἐκεῖ θὰ εὕρισκεν ἀγκυραν σωτηρίας, θὰ ἠδύνατο δὲ οὐ μόνον νὰ ζήσῃ ἀνέτως, ἀλλὰ καὶ τὴν σύζυγον καὶ τὴν θυγατέρα του νὰ μὴ ἀφήσῃ ἐν πενίᾳ.

Ὁ Νοὐλ ἔνιπτε τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπον, ὅτε ἡ φωνὴ τῆς ὠραίας ὑπηρετίδος ἠκούσθη καλοῦσα :

— Εἰς τὸ τραπέζι !

Αἱ κακοῦροι σκέψεις τοῦ Πέτρου Κεραυδάλ παρήλθον, ἅμα ὡς οὗτος εἰσήλθεν ἐν τῇ θερμῇ τοῦ μαγειρείου ἀτμοσφαίρα. Ἐκεῖ τὸ πᾶν ἦν φωτεινόν, χάριεν τὸ πᾶν ἀπέπνεε τὴν ἀφθονίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν. Τὸ φῶς κυρίως προήρχετο ἐκ τῆς πυρᾶς, ἥτις ἔκαε πάντοτε.

Λαμπτήρ, ἀνηρημένος ἀπὸ τινος τῆς ὀροφῆς δοκοῦ, ἔρριπτε τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐφ' ἧς ὁ ζῶμος ἐκάπνιζεν ἀρωματίζων τὴν ἀτμοσφαίραν.

Ὅτε οἱ συνδαιτυμόνες ἔλαβον θέσιν περὶ τὴν τράπεζαν, μετὰ μικρὰν σιγὴν, ὁ Νοὐλ ἤρξατο διηγούμενος τὰ κατὰ τὸν βίον αὐτοῦ.

Ὡμίλησε μετὰ συγκινήσεως περὶ τῆς θυγατρὸς του, ἣν μόνην εἶχεν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἦτο μελαγχροινὴ, μὲ ἀφθονον κόμην, μεγάλους καὶ ζωηροὺς ὀφθαλμοὺς κρεολῆς καὶ λίαν εὐφυῆς. Ἐμάνθανε πᾶν ὅ,τι ἤθελε. Τέλος ὠνομάζετο Ἰωάννα.

Ἐθαύμασε τὴν καλλονὴν τῆς Ἀγνῆς, τῆς θυγατρὸς τοῦ Πέτρου, ἥτις εἶχεν ἡδὴ ἀνάστημα γυναικὸς, ἦν δ' εὐσωμος καὶ ρωμαλέα.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια οἱ δύο ἐξάδελφοὶ ἦσαν ἡδὴ οἱ καλλίτεροι ἐν τῷ κόσμῳ φίλοι.

Ὁ Νοὐλ, ἐνθαρρυνόμενος ἐκ τῶν μειδιαμάτων τῆς Μαριάννας, ἐξεμυστηρεύετο τὰ πάντα. Εἶπεν ὅλον αὐτοῦ τὸ παρελθὸν καὶ τὰ διὰ τὸ μέλλον σχέδιά του. Ἦθελε νὰ ἐγκατασταθῆ ἐκεῖ καὶ νὰ ζήσῃ ἀνέτως. Ἐπρεπε νὰ τῷ εὐρωσιν οἰκίαν τινά, ὡς τὴν τοῦ Πενοῆ, ἐπὶ παραδείγματι, μετὰ ἐξηκοντάδος πλέθρων περὶξ διὰ νὰ ἀπασχολῆται διασκεδάζων.

Ἦ ὠραία Μαριάννα ὀλίγου δεῖν νὰ εἴπῃ αὐτῷ :

— Ἀγοράσατε λοιπὸν τὴν ἔπαυλίν μας. Ἡμᾶς θὰ μᾶς ἐκδιώξωσιν.

Ἄλλὰ δι' ἐνὸς βλέμματος ἐπέβαλλεν αὐτῇ σιγὴν ὁ Πέτρος.

Ἠρκέσθη μόνον νὰ παραπνευθῆ διὰ τὴν δυστυχῆ ἐποχὴν καὶ τοὺς μόχθους, οἵτινες ἔδει νὰ καταβάλλονται διὰ τὴν συντήρησιν πολυαριθμοῦ οἰκογενείας, ὅποτε μάλιστα ἡ συγκομιδὴ δὲν ἦτο ἐπαρκής.

Εἶτα ὠμίλησε περὶ τοῦ μακροῦ ταξιδίου, τὸ ὅποτον ὁ Νοὐλ Τρελὰν ἐξετέλεσε μετὰ τοσοῦτων ἀγῶνων, καὶ τῆς ἀνάγκης, ἣν οὗτος εἶχε νὰ ἡσυχάσῃ.

Τὴν ἐπαύριον θὰ εἶχον καιρὸν νὰ ὀμιλήσωσιν ἐκτενέστερον.

Ἡ ὑπηρετίς κατόπιν, μετὰ τὴν ἀφθονον πόσιν τοῦ οἴνου, ὠδήγησε τὸν Νοὐλ εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ. Ἀπεχώρησε καὶ αὕτη εἰς τὸ ὑπερῶον δωμάτιόν της, ἐνῶ ἡ Ἀγνὴ καὶ ὁ ἀδελφὸς της μετέβησαν ἐπίσης ἵνα κοιμηθῶσιν. Ἐχωρίσθησαν μετὰ πολλῶν ἐνδείξεων τρυφερότητος καὶ τέλος τὴν ἐνδεκάτην τῆς ἐσπέρας ἡ Μαριάννα καὶ ὁ Πέτρος Κεραυδάλ εὐρέθησαν μόνον, καθήμενοι παρὰ τὴν θερμάστραν.

Δ'

Ὁ Πειρασμός.

Ὁ Πέτρος Κεραυδάλ ἔμενον ἐκεῖ, ἀκίνητος ἐν τῷ ψιθίνῳ ἀνακλίντρῳ αὐτοῦ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων προσηλωμένους ἐπὶ τῆς πυρᾶς ἐναντι τῆς συζύγου του.

Ἐπὶ τινὰ λεπτὰ δὲν ὠμίλου. Ὁ Πέτρος, διὰ νὰ διέλθῃ τὸν καιρὸν, ἐπλήρωσε καπνοσύριγγα καὶ ἀνῆψεν αὐτήν.

Μέγας μέλας αἴλουρος ἐρέγγαζε παρὰ τοὺς πόδας τῆς κυρίας του. Τὸ ἀλατιανὸν ὠρολόγιον, ἀνηρημένον ἐπὶ τοῦ τοίχου, προεχώρει πάντοτε, ἐνῶ τὰ βάρη αὐτοῦ κατήρχοντο ὀλονέν.

Ἐξῶ ὁ ἀνεμος ἐμυκάτο λυσσῶδῶς. Ἐσύριζεν εἰς τοὺς διαδρόμους, αἱ δὲ ὕλοι τῶν παραθύρων ἔτριζον ἐν τοῖς πλαισίοις αὐτῶν.

— Τί κακόν, εἶπεν ἡ Μαριάννα. Θὰ συμβοῦν βεβαίως ναυάγια.

Ὁ Πέτρος, τὴν κεφαλὴν στηρίζων ἐπὶ τῆς ρωμαλέας αὐτοῦ χειρὸς, δὲν ἐκινήθη ποσῶς. Οἱ ὀζῶδες αὐτοῦ δάκτυλοι ἐβυθίζοντο εἰς τὴν μακρὰν φαῖαν κόμην του ζέοντες τὸ κρανίον αὐτοῦ, ὡς εἰ ἤθελον ν' ἀποσπᾶσθαι ἰδέαν τινά.

— Τί σκέπτεσαι; ὑπέλαθεν ἡ Μαριάννα μετὰ μικρὰν σιγὴν.

— Τίποτε.

— Παράδοξον. Ἐχεις τὸ ὕφος κακόν, καθὼς τὴν ἡμέραν ποῦ ὁ Ἰάκωβος ἔφυγε διὰ τὸν στρατόν.

— Μὲ τὸν γείτονά μας, τὸν μαρκήσιον δὲ Φοντερόζ! Ἀληθῶς. Ἦ ἀντιθεσις μεταξὺ τῶν δύο ἐξαδέλφων μὲ ἐπιείραξεν. Ὁ μὲν ἀνεχώρει μὲ μεγάλην συνοδίαν καὶ τὰ θυλάκια πλήρη χρυσοῦ. Ἦτο ἀρχηγὸς τάγματος, ἀξιωματικός, διότι εἶναι πλούσιος καὶ λέγεται μαρκήσιος, ὁ δὲ Ἰάκωβος ἔφυγε ρακένδυτος, ἀνευ ὀβολοῦ. Τίποτε δὲν ἔχομεν νὰ δώσωμεν οὔτε εἰς αὐτόν, οὔτε εἰς τὸν ἀδελφόν του Κορεντίνον. Εἶναι ἐξευτελιστικόν.

Ἐσιώπησε καὶ εἰσέπνευσε διὰ τῆς καπνοσύριγγος νέφος καπνοῦ.

— Εἰξεύρεις τί λέγουσιν διὰ τὸν πόλεμον; ἠρώτησεν ἡ Μαριάννα μετὰ μίαν στιγμὴν.

— Ὅχι. ἔχω ἀρκετὰς φροντίδας ἰδικὰς μου, ὥστε νὰ μὴ φροντίζω διὰ τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων. Τὴν ἡμέραν τῆς εἰρήνης πρέπει νὰ πληρώσωμεν τὰ χρεῖά μας, δηλαδὴ νὰ φύγωμεν ἀπ' ἐδῶ, ἀφοῦ δὲν εὐρίσκομεν πλέον νὰ δανεισθῶμεν οὔτε ἐν φράγκον. Τί μὲ πειράζει ὁ πόλεμος; Βε-

βαίως ὁ Προῦσος δὲν θὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς ἐκδιώξῃ ἀπὸ τὸν πύργον τοῦτον, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Κεραυδάλ κατοικοῦσι πρὸ τῶσιν αἰῶνων. Τὸ Πενοῆ εἶναι πολὺ μακρὰν τῶν συνόρων. Οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες εἶναι ἐπίφοβοι. Ἐσώθημεν μέχρι τοῦδε. τῶρα ὁ μῶς, τετέλεσται!

Καὶ ἐσιώπησε πάλιν καπνίζων. ἐνῶ ἡ Μαριάννα, περίτρομος ἐκ τῶν λόγων, οὐς ἤκουσεν, ἠτένιζεν αὐτόν δειλῶς.

Ἀἴφνης τὸ ὠρολόγιον ἐσήμαινε τὴν δεκάτην.

— Θὰ ἔλθῃς νὰ κοιμηθῆς; ἠρώτησεν ἡ Μαριάννα ἐγερθεῖσα καὶ θέσασα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ συζύγου της.

Ἐκεῖνος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν.

— Ὅχι, εἶπε. Δὲν νυστάζω.

— Ἀλλὰ τί ἔχεις;

— Εἶμαι λυπημένος.

— Διατί;

— Αἶ! τὸ εἰξεύρεις, διὰ σὰς. Τί θὰ γίνεταί, σὺ καὶ ἡ Ἀγνὴ, ἀφοῦ διωχθῶμεν ἀπὸ τὸ Πενοῆ; Οἱ ἄνδρες οἰκονομοῦνται. Ὁ Ἰῶ δύναιτο νὰ ἐργασθῆ. Ὁ Κορεντίνος καὶ ὁ Ἰάκωβος θὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατόν. Ἐγὼ θὰ αὐτοχειρισθῶ. Ὁ Κλαύδιος γνωρίζει γράμματα καὶ θὰ εὕρῃ κἀνὲν γραφεῖον. Ἀλλὰ ἡ θυγάτηρ σου, ἡ βαρονίς δὲ Κεραυδάλ, διότι εἶσαι βαρονίς, βεβαίως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρχίσῃ πάλιν ἐργασίαν, ὅπως ἄλλοτε. Καὶ δὲν θέλω ἡ Ἀγνὴ νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς ἄλλους. Εἶναι πολὺ ὠραία. Τί θὰ κάμετε λοιπόν; Εἶναι ἀπελπιστικὴ ἡ θέσις μας.

— Πόσα χρεωστεῖς; ἠρώτησεν ἡ Μαριάννα.

— Ὅγδοῦντα χιλιάδες φράγκων.

— Τόσα πολλά; εἶπε κύπτουσα. Τόσον ἀξίζει τὸ Πενοῆ.

Ἀἴφνης ὁ Πέτρος ἀνεσκίρτησε.

— Ὅγδοῦντα χιλιάδες φράγκων!

Τὸ ποσὸν ἀκριβῶς τοῦτο περιεῖχεν ὁ σάκκος τοῦ Νοὐλ.

Ἐφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐναγωνίως, ὡς εἰ ἤθελε ν' ἀποδιώξῃ σκοτεινὰς ἰδέας. Αὐταὶ ὅμως ὀλονέν ἐπανήρχοντο αὐτῷ.

— Πήγαυε, εἶπεν εἰς τὴν Μαριάνναν. Θὰ μείνω πλησίον τῆς πυρᾶς καὶ ἂν ὁ καιρὸς διορθωθῆ, πιθανόν νὰ ὑπάγω εἰς τὰ δάση διὰ νὰ κυνήγησω καμμίαν δορκάδα τὴν νύκτα.

— Καὶ ὁ ἐξάδελφος Νοὐλ πότε θὰ φύγῃ; ἠρώτησεν ἡ Μαριάννα.

— Δὲν εἰξεύρω. Αὐριον ἔσως, ἅμα ἐνημερώσῃ ἡ ἀργότερα.

Καὶ ἀποτόμως προσέθηκε :

— Τί σὲ πειράζει; Δὲν μᾶς στενοχωρεῖ. Πήγαυε νὰ κοιμηθῆς.

Ἐκεῖνη ἔκυψε καὶ ἠσπάσθη αὐτόν.

— Ἐλα, Πέτρε, εἶπε, θάρρος. Ἦνωμένοι θὰ γίνωμεν ἰσχυροί. Τὰ τέκνα σου σὲ ἀγαπῶσιν. Ἄς εἴμεθα δυστυχεῖς μαζύ. Θὰ πράξωμεν ὅ,τι πρέπει διὰ νὰ ζήσωμεν.

Ὁ Πέτρος τὴν ἐνηγκαλίσθη καὶ τῇ ἀπέδωκε τὸν ἀσπασμόν.

— Καλά, εἶπε, πήγαυε.

[Ἐπεται συνέχεια].

F. D. GUERAZZI

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Α

Τὰ φλογισμένα μάτια, ποῦ με δάκρυα
Καὶ γέλοιο εἶναι γεμάτα: ἡ βραχνάδα
Τῆς φωνῆς: ἡ κομμένη ὀμίλια.
Οἱ στεναγμοί: ἡ κινήσεις, ποῦ δείχνουν
Ἀνησυχία: καὶ ἐκεῖνο τὸ τρεχάτο
Περπάτημα: καὶ τὰ συχνὰ ὀπίσω
Τοῦ κεφαλοῦ γυρίσματα, ποῦ κάνει
Κανένας, σὰν ἡ ἀκούη τῶνόμα του:
Εἶναι σημεῖα ἀλάνθαστα μανίας,
Ὅπουναί ριζωμένη πολλὰ χρόνια.

(CANACE, ἀρχαία τραγωδία).

Ἐξῆσε ποτὲ ἀνθρώπινον πλάσμα, ὅπερ
ἀνυψοῦν τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
τῆς Ἰταλίας, νὰ ἠρνήθη ὅτι οὗτος εἶναι
ὁ αἰθριώτερος καὶ διαχυέστερος ὄσων ποτὲ
ἐφαίδρυνε τὸ μεϊδίαιμα τοῦ Θεοῦ;

Ἐξῆσε ποτὲ ἀνθρώπινον πλάσμα, ὅπερ
ἀνυψοῦν τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
τῆς Ἰταλίας, ὅταν ὁ πρωτότοκος τῆς
φύσεως υἱὸς περιβάλλῃ αὐτὸν διὰ τῶν ἀ-
κτίνων του, νὰ μὴ ἀνεμνήσθῃ τῶν μεγάλων
ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν ὑπάρχουσι νῦν,
καὶ ὧν τὰ ὀνόματα ἀπέμειναν ἐν τῇ ψυχῇ
ὡς ἀρμονία ἀρπῆς μὴ κρουομένης πλέον;

Καὶ ὅταν τὸ ἄστρον ἐκεῖνο τῆς ζωῆς,
ἐγκαταλείπον εἰς τὴν νύκτα τὸ κράτος
τοῦ οὐρανοῦ, ἀποστέλλῃ πρὸς τοῦτον τὸν
τελευταῖον αὐτοῦ ἀσπασμὸν διὰ τῶν ἀ-
κτίνων του, πόσαι χεῖρες δὲν τείνονται
πρὸς αὐτὸ ἱκετεύουσαι νὰ παραμείνῃ ἐν
τῇ οὐρανίᾳ θέσει του;

Ἄλλ' ἐκεῖνο, ἂν ἀπέρχεται τὸ ἐσπέρας,
ἐπανερχεται τὴν πρωίαν· βλέπει τοὺς αἰ-
ῶνας διασκεδαζομένους ἐν τῇ αἰωνιότητι,
τὰς γενεὰς ὠθομένους εἰς τὸν τάφον καὶ
τὴν ἀπειρον διαδοχὴν τῶν τε ἀρετῶν καὶ
τῶν ἐγκλημάτων!

Ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἐφώτισε τὴν τιμὴν
τῆς Ἰταλίας· ἀλλ' ἐπὶ μακρόν, μακρότατον,
τὰς λύπας αὐτῆς καὶ τὸ αἶσχος!

Ὀἴμοι! οὐδέποτε ἐπίστευον ὅτι οἱ λαοὶ
ἠδύναντο ν' ἀποθάνωσι τὸν θάνατον τῶν
ἀτόμων...

Καὶ ποῖος ὀφθαλμὸς δὲν δακρύει, ὅταν
τὸ μελαγχολικὸν φῶς τῆς τε σελήνης καὶ
τῶν ἀστέρων φωτίζῃ ἀπὸ τοῦ ὕψους τὰς
ἀφώνους τῆς γῆς πεδιάδας; Αἱ κινήσεις
τῶν ἀστέρων παράγουσιν οὐρανίαν ἀρμονίαν,
αἰώνιον ἄσμα, ὅπερ, καίτοι ὡς ἐκ
τῆς μεγάλης ἀποστάσεως δὲν ἀκούεται
ὑπὸ τῶν υἰῶν τῆς γῆς, ἐμπνέει ὁμως αὐ-
τοῖς μυστηριώδη αἰσθήματα, ἀκατάβλητον
οἶκτον, ἀφρονίζοντα ἐν τῇ ψυχῇ ἡ-
δείας καὶ λυπηρὰς ἀναμνήσεις καὶ ἀναβι-
βάζοντα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὰ δάκρυα.

Εἶσαι ὠραῖος, ὦ οὐρανὲ τῆς Ἰταλίας,
εἴτε ὁ ἥλιος, εἴτε οἱ ἀστέρες σὲ φωτί-

ζοῦσι! Εἶσαι πράγματι θεῖον δημιούρ-
γημα! Ἡ τὸ πᾶν κυβερνώσα αἰωνία Σο-
φία ἐδώρησε τὸν ὠραῖον τοῦτον οὐρανὸν
εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ὑπάρξῃ ἀκτινοβό-
λος μάρτυς τῶν ἡμερῶν τῆς δόξης της.

Καὶ ἡ γῆ!

Ἐκάστη βῶλος αὐτῆς περιέχει τὴν
κόνιν τῆς καρδίας ἐνὸς ἥρωος. Περιπα-
τοῦμεν ἐπὶ τῆς κόνεως τῶν μεγάλων...
ἡμεῖς, οἵτινες ἔπρεπε μάλλον νὰ ἡμεθα
τεθαμμένοι ὑπὸ τὴν κόνιν! Μόνοι οἱ ξένοι
γινώσκουσι τὴν ἡμετέραν ἱστορίαν καὶ
πλήρεις σεβασμοῦ διατάζουσι νὰ βαδίσωσι,
φοβούμενοι μὴ ἀκούσωσι φωνῆς ἐξερχομέ-
του ἐδάφους καὶ κραζούσης:

Λεϊλέ, διατὶ πατεῖς ἓνα γενναῖον;

Ἄλλὰ βραδίετε ἀρόθως, ὦ ξένοι, διότι
καὶ ὁ ἐλάχιστος σπινθὴρ τῆς γῆς ἐσβέ-
σθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ θανάτου, ὅστις
εἶναι δύσις ἀνευ λυκόφωτος· ἐκ δὲ τῶν
τάφων δὲν ἀκούεται φωνὴ νεκροῦ, ἂν μὴ
βάλλῃ αὐτὴν ἡ ἀνδρεία ἢ ὁ οἶκτος τῶν
ζώντων.

Διὰ ποῖον εἶναι οἱ καρποὶ οὗτοι; Ἡ
γῆ ἀδιαφορεῖ περὶ τούτου. Παρέχει αὐ-
τοὺς δαψιλῶς, εἰς πάντα τείνοντα τὴν
χεῖρα ὅπως τοὺς δρέψῃ. Πυρίνη ρομφαία
ἐτέθη φρουρὸς τῆς Ἐδέμ! Πάντες δέ, καὶ
οἱ ἁμαρτωλοὶ γονεῖς καὶ τὰ ἄθφα τέκνα,
ἀπώλεσαν τὴν ἐλπίδα αὐτῆς... Ἄν δὲν
ἔχετε τὸ θάρρος νὰ πολεμήσετε... ἐπι-
κατάρατος ὅστις ἐκπέμψῃ σσεναγμὸν ἐξ-
ευτελισμοῦ!... Ὑποφέρετε ἐν σιωπῇ.

Διηγοῦμαι ἱστορίαν ἐγκλημάτων...
ἐγκλημάτων φοβερῶν, ἀποτροπαίων...
ἀτινα μόνον κακοῦργοι, μισοῦντες τὸν τε
Πλάστην καὶ τὸ πλάσμα του, δύνανται
νὰ διαπράξωσιν... ἐγκλημάτων, περὶ ὧν
μόλις εἶναι πιστευτὸν ὅτι ὑπάρχει οὕς δυ-
νάμενον νὰ τὰ ἀκούσῃ, οὐχὶ ψυχὴ νὰ τὰ
συμμερισθῇ καὶ χεῖρες νὰ τὰ ἐκτελέσωσιν.
Ἄς μὴ με κατηγορήσῃ δέ τις ὅτι προτί-
θεμαι νὰ τρομάξω, οὐχὶ νὰ διδάξω τὰ
πλήθη.

Ὁ λόγος εἶναι τι εὐκόλον· ἀλλὰ τὰ ρή-
ματα τῆς σοφίας δὲν ἐξέρχονται συνή-
θως τῶν χειλέων τοῦ Ἀνθρώπου. Ὁ θέ-
λων νὰ με κατηγορήσῃ ἄς ἀναλογισθῇ
πρῶτον τὰς περιπετείας τῶν αἰῶνων, ἄς
μελετήσῃ τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ
θὰ ἰδῇ ὅτι ἡ ἱστορία τῶν γενναίων ἐγένε-
το διὰ τοὺς γενναίους.

Οὐδὲν μεϊδίαιμα φαιδρύνει τὴν ὄψιν τῆς
ἀρετῆς· μόνη αὐτῆς ἀμοιβὴ εἶναι ἡ δόξα,
— ἡ μεγίστη πράγματι καὶ πρώτη τῶν
παρηγοριῶν, αἵτινες ἀρέθησαν εἰς τὴν ἐκ-
φυλισθεῖσαν γενεάν τοῦ Ἀδάμ! Ἄλλὰ
μεγίστη καὶ πρώτη διὰ τὰς εὐγενεῖς καρ-

δίας, αἵτινες γινώσκουσι νὰ τὴν ἀγαπῶσι,
νὰ ζῶσι δι' αὐτὴν καὶ ν' ἀποθνήσκωσιν
ὑπὲρ αὐτῆς. Ὅπου τὸ ἐλάττωμα κατέ-
στησε στεῖρα τὰ πνεύματα, καὶ αἱ ψυχαὶ
ἐμαράνθησαν ἐν τῇ κακίᾳ, τί εἶναι ἡ δόξα;
Ἀντικείμενον χλεύης καὶ γέλωτος. Ἀπαι-
τεῖται ἄλλο τι ἰσχυρότερον ἢ ἡ φωνὴ τῆς
ἀρετῆς. Ἡ θεὰ τῶν ἐρειπίων τοῦ ἐγκλη-
ματος δύναται μόνη νὰ συγκινήσῃ τὰ
πνεύματα ἐκεῖνα... οὐδὲν ἕτερον.

Μόνη ἡ φοβερὰ φωνὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου
ρηγνύει τοὺς τάφους καὶ ἐξεγείρει τοὺς
νεκροὺς ἀπὸ τοῦ ληθαργοῦ τοῦ θανάτου...

* *

Τὸ λυκόφως κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ πε-
ριέβαλλε διὰ μελαγχολικωτάτης ἀκτίνος
τὰς ἀνούσας ἀκτὰς τῆς Νεαπόλεως. Αἱ
κορυφαὶ τῶν ὀρέων Τυφάτα, Βεζουβίου
καὶ τῶν ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους περιβκλλόν-
των τοῦτο Ἀπεννίνων, κατεκλύζοντο ὑπὸ
πορφυροχρόου φωτός, ὅπερ ἐξασθενίζον
βαθμηδὸν κατὰ τὰ ἀπωτέρω κείμενα ὄρη,
ἀπώλετο ἐν τῷ σκότει τῆς ἐπερχομένης
νυκτός, ὡς ὁ χρόνος ἐν τῇ αἰωνιότητι.

Ἡδεῖα ἡ τῆς ἐσπέρας αὔρα, ὅτε μὲν
ταράττουσα ἐλαφρῶς διὰ τῶν ἀκρων τῶν
περυγῶν της τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θα-
λάσσης, ὅτε δὲ ἀρπάζουσα τὰ ἀρώματα
τῆς πορτοκαλλέας, τῆς ἀλόης καὶ τῶν
ἀρωματικωτέρων φυτῶν τῆς καθιστώσης
φαιδρᾶς τὰς ἀκτὰς τοῦ Πανσιλύπου καὶ
τῆς Μαργελίνης ἀνατολικῆς χλωρίδος,
περιβάλλουσα δι' αὐτῶν τὸν ὀδοιπόρον καὶ
ἀνυψοῦσα αὐτὰ εἰς τὸν οὐρανόν, ὡς φόρον
προσφερόμενον ὑπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν Δημι-
ουργόν της.

Ἡδὺ τὸ ἄσμα τῆς ἐσπέρας, δι' οὗ ὁ
ἀγρότης ἀναγγέλλεται μακρόθεν εἰς τὴν
οἰκογένειάν του.

Ἡδὺς ὁ ὕμνος, ὃν δίκην χαιρετισμοῦ
ἀπευθύνει ὁ ἀλιεὺς εἰς τὴν ἀπὸ τῶν ἀπέ-
ναντι ὀρέων ἀνατέλλουσαν σελήνην, ἐνῶ
πλήττη διὰ τῶν κωπῶν αὐτοῦ ἐρρυθμῶς
τὰ ὕδατα τοῦ κόλπου τῆς Νεαπόλεως.

Ὁραία ἡ γῆ σου, ὦ ὀλβία χώρα, ὠραία
ὡς ὁ γῆνιος παράδεισος κατὰ τὰς πρώτας
τῆς δημιουργίας ἡμέρας!

Ἄλλ' ὑπὸ τίνα στοὰν τοῦ Καστελλα-
πουάνου, ἐξαισίαν ἀνακτόρων τοῦ βασι-
λέως Μαμφρέδου, ἄγουσαν εἰς τοὺς βασι-
λικοὺς κήπους, νέος τις, ἀνάσθητος εἰς
ὄλην ἐκείνην τὴν μεγλοπρέπειαν τῆς φύ-
σεως, ἐχάρασσε διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ξί-
φους του ἀτάκτως σχήματα ἐπὶ τῆς ἀμ-
μου. Ἡ ὄψις αὐτοῦ ἦτο ὠραία καὶ ἐπι-
βλητικὴ· ἡ ξανθὴ κόμη του, διαιρουμένη
ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, κατήρχετο μέ-

χρη τῶν ὤμων του· τὸ πρόσωπόν του εἶ-
χεν ἔκτακτον χάριν· ἀλλὰ τὰ μεγάλα αὐ-
τοῦ καὶ γλαυκὰ ὄμματα ἐστρέφοντο συ-
χνάκις ἀγρίως ὑπὸ τὰ βλέφαρά του, ἢ ἡ-
τένιζον ἀκίνητα εἰς διαφόρους διευθύνσεις,
ὡς ἐκ τῆς ἐντάσεως τῶν σκέψεών του, οἶον εἰ
παρτηροῦντά τι πέραν τοῦ κόσμου τού-
του.

Ἐπὶ τοῦ μετώπου του ὑπῆρχε σημεῖ-
ον, ὅπερ οὐδέποτε ἐφάνη ἐπὶ τοῦ μετώπου
τῆς νεότητος.

Τί ἐνετύπωσε τὴν σφραγίδα τῶν ἐτῶν
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐκείνου, ὅστις μόλις εἶδε
διαρρέυσαντα εἰκοσι·

Αἱ ψυχικαὶ πικρίαι καταλογίζουσι τὰ
ἔτη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τεθλιμμένου,
καὶ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο ἦτο ἐπὶ τῆς κεφα-
λῆς του ὡς τὸ διάδημα τοῦ ἄλλου.

Τάλως! Οὐδέποτε μητὸς θωπεῖα κα-
θησύχασε τοὺς κλαυθμούς του· οὐδέποτε
φίλημα πατρὸς ἐπαίδρυνεν αὐτὸν κατὰ
τὴν νηπιότητά του. Οὔτε πατέρα, οὔτε
μητέρα ἐγνώρισε. Ἦτο ἐν τῇ ζωῇ, ὡς
δένδρον ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἀνεζήτει ἐν τῇ
μνήμῃ του, καὶ εὕρισκεν ἐν αὐτῇ τὴν ἐρη-
μίαν τοῦ πνεύματος. . . καὶ μόνον μεμα-
κρυσμένας τινὰς ἀναμνήσεις αἵματος. . .
ἀλλὰ συγκεχυμένας, ἀλλὰ σκοτεινὰς τό-
σον, ὥστε μάνην προσεπάθει νὰ διακρίνη
τι ἐν αὐταῖς Ἡ ψυχὴ του ἦτο φλογερά,
ὡς ὁ ἥλιος, ὅν δὲ ἐγεννήθη. Ἡ γέννησίς
του τὸν κατέθλιβε. Μυστηριώδης τι αἰ-
σθημα μεγαλείου τὸν ἐβασάνιζεν. Ἐπόθει
τι, ὅπερ καὶ αὐτὸς ἠγνόει. Ἐπεθύμει διὰ
τοῦ βλέμματός νὰ εἰσῶσθαι εἰς τὰ μυστή-
ρια τῆς δημιουργίας. Ἦθελε δι' ἐνὸς λό-
γου νὰ δεσποζῆ ἀπάντων τῶν τῆς ὑψη-
λίου λαῶν. Ἐπόθει νὰ ἦναι Θεός, ἔχων
τὰς ἰδιότητας τῶν ἀνθρώπων, ἢ ἀνθρωπος
ἔχων τὴν σορίαν καὶ τοὺς κεραινοὺς τοῦ
Θεοῦ. Ἀλλ' ἡ ὑπεπέτις φαντασία του,
λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀθλίας του
καταστάσεως, ἐμαραίνεται ἐν τῇ φλεγούσῃ
λάμπει τῆς εἰκόνας. Ἡ καρδία του κα-
τεσπαράσσετο ἐν τῇ ἀγωνίᾳ, καὶ ἠσθάνετο
ἀπασαν τὴν φρικώδη βύσσαν, εἰς ἣν ἐ-
βύθιζεν αὐτὸν ἡ τῆς φιλοδοξίας παρα-
φροσύνη.

Ἦσως τὸ πῦρ τοῦτο θὰ ἀπεξήρανε πρὸ
πολλοῦ ἐν αὐτῷ τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς,
ἀν μὴ οὐρανία τις μορφή ἠγείρετο ἐν τῇ
ψυχῇ του, καταπραΰνούσα ἐνίστη τὰς ἐν
αὐτῇ θυέλλας. Οὗτος ἦτο βεβαίως ἔρω
ἀνελπὶς καὶ ἀνώτερος αὐτοῦ. Μόνον ἡ
ἰδέα — ἀν οἱ ἀνθρωποὶ ἠδύνατο νὰ γι-
νώσκωσι τὴν ἰδέαν — θὰ ἐτιμωρεῖτο.

Εἰς ἀκόλουθος τολμῶν ν' ἀνυψώσῃ τὰ
βλέμματα εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ βασι-
λέως! Τί ἠλπίζεν; Ὅτι ἡ παρθένος τοῦ
σοφικοῦ οἴκου θὰ ἐταπεινωτο μέχρις
αὐτοῦ; Γινώσκων τοὺς κινδύνους, ἐσκέ-
πτετο τὰς βασάνους, αἵτινες τὸν περιέμε-
νον;

Ἦρᾶτο ἀνελπὶν ἔρωτα!

Οἱ ὀφθαλμοὶ του, οἱ πρὸ πολλοῦ ἀναί-
σθητοι εἰς πᾶν ὅ,τι ὠρσιότερον παρεῖχεν
αὐτῷ ἡ φύσις, προσπλώθησαν αἴφνης ἐπὶ
τῶν ἀνακτόρων τοῦ υἱοῦ τοῦ Φρειδερίκου.

Τὸ καστελκαπουάνον ἦτο πράγματι δι-

αμονὴ ἀξία βασιλέως. Ἀλλ' ἀν κατὰ
τὸν ὄγκον ἦτο οἶον τὸ πλάσμα — ἀνα-
μιμνησκόμενον ὅτι εἶναι μέρος τοῦ Πλά-
στου — ἠδύνατο νὰ φαντασθῆ, κατὰ τὸ
ὄχυρόν ἦτο οἶον ὁ τύραννος ἐν τῇ ἀγωνίᾳ
τοῦ φόβου ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ, διότι ὁ
Νορμανδὸς Γουλιέλμος ὁ Μοχθηρὸς ἀνή-
γειρεν αὐτὸ πρὸς ὑπεράσπισίν του. Τείχη
παχύτατα, πλείστοι ὅσοι πύργοι, προμα-
χῶνες, σκοπιαί, καὶ πᾶν ὅ,τι ἡ ὄχυρωμα-
τικὴ τέχνη τοῦ ἸΒ' αἰῶνος ὑπηγόρευεν, ἐ-
χρησιμοποίηθη ἐκεῖ ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὸν
τρέμοντα τύραννον· ἀλλ' εἰς μάνην!

Ὅπου λείπει ἡ ἐκδίκησις τῶν ἀν-
θρώπων, ἀγρυπνεῖ ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ. . .
Ἐκεῖνος δὲν ἀπέθανε διὰ σιδήρου· ἀλλ'
ἡ γενεὰ του ἐξέλιπε.

Ὁ θρόνος, ὃν ἀνήγειρεν ἡ ἀνδρία τοῦ
Ροβέρτου Γουτκάδου καὶ τοῦ κόμητος
Ρογήρου, κατέπεσεν ὑπὸ τὴν χεῖρα τῆς
αἰωνίας δικαιοσύνης, ἣτις ἐτιμώρησε τὰ
ἐγκλήματα Γουλιέλμου τοῦ Α' ἐπὶ τοῦ
ἀτυχοῦς Γουλιέλμου, υἱοῦ τοῦ Ταγκρέ-
δου κόμητος τοῦ Λέτσε.

Γουλιέλμος ὁ δεῦτερος, θελήσας νὰ
καταστήσῃ παιδρότερον τὸ φρούριον, ἔφε-
ρεν εἰς Νεάπολιν Νικόλαον τὸν ἐκ Πίσης,
τὸν μέγιστον τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀρχιτέκτονα
καὶ ἀνέθετο εἰς αὐτὸν τὴν διακόσμησίν
του. Ἀλλ' ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ἀρχιτέκτο-
νος ὑπέκυψεν ἀκουσίως ἐνώπιον τοῦ κτι-
ρίου, οὗτινος ἐπεχείρει τὴν μεταρρύθμισιν,
καὶ αἱ ἐπιπεθεῖσαι μεταβολαὶ συνέτεινον
ὅπως ἐπαυξήσωσι τὴν φρικὴν του

Οὕτω καὶ ὁ λιγύμολπος Τροβαδοῦρος,
ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτός, προτίθεται
νὰ ψάλλῃ φαιδρότατον ἄσμα, καὶ ὅμως
διαφεύγουσιν ἀκουσίως αὐτοῦ τοῦ στή-
θους του θλιβερώτατοι τόνοι, καταλή-
γοντες εἰς τὸ ἄσμα τοῦ ἄλλου.

Ἡ σελήνη, — ἣτις ὅλη φαιδρότης δια-
τρέχει τὰ οὐράνια πεδία καὶ ἀδιαφοροῦσα
ἀν ἐπὶ τῆς γῆς εὐλογοῦσιν ἢ καταρῶνται
τὸ φῶς τῆς, φωτίζει τὸ πρόσωπον τοῦ ἐρα-
στοῦ, περιμένοντος μετ' ἀγωνίας ἵνα ση-
μάνῃ ἡ διὰ τὴν ἐρωτικὴν συνέντευξιν
προσδιωρισμένη ὥρα, ἐπίσης καὶ τὸ τοῦ
δολοφόνου, ὅστις ἐφορμῶν ἀπὸ τοῦ σκό-
τους καταφέρει τὸ κτύπημα καὶ ἀποσύ-
ρεται εὐθύς εἰς τὸ σκότος, — περιέβαλλε
διὰ τῶν ἀκτίνων τῆς καὶ τὸ καστελκα-
πουάνον. Τὰ φωτιζόμενα μέρη τοῦ κτι-
ρίου τούτου ἐφαίνοντο μεγαλείτερα ἔτι,
ὡς ἐκ τῆς ἀντιθέσεως πρὸς τὰ σκότη, εἰς
ἃ ἦσαν τὰ ἄλλα βεβυθισμένα. Πύργοι
τινὲς ἐφαίνοντο ὅτι δὲν ἦσαν ἐπὶ τῆς γῆς
θεμελιωμένοι καὶ ὅτι ἐκρέμαντο, οὕτως
εἶπεῖν, εἰς τὸν ἄερα. Ἄλλοι ἡμιηρειω-
μένοι, παρίστων εἰς τὴν φαντασίαν ἐν τῶν
φρουρίων ἐκείνων, ἅτινα οἱ μυθιστοριογρά-
φοι περιγράφουσι καὶ ἐν οἷς τὰ κακοποιὰ
πνεύματα συναθροίζονται ὅπως ἐορτάσωσι
τὸ ἀνάσιον Σάββατον καὶ μεθυσθῶσιν ἐξ
αἵματος.

Ἡ θερμὴ τοῦ παρατηρητοῦ φαντασία
ἠδύνατο νὰ βλέπῃ ἐν τοῖς ἐρείπιοις ἐκεῖ-
νοις περιστρεφόμενον τὸ φάσμα Γουλιέλ-
μου τοῦ Μοχθηροῦ, — κατεδικασμένου νὰ
βλέπῃ τὸν οἶκον, ὃν ὠκοδόμησε, κατοικου-

μενον ὑπὸ ξένων, — καὶ νὰ ἀκούῃ τοὺς
λυγμούς τῆς ὀργῆς ἢ τῆς συνειδήσεως,
δι' ὃν ἐκεῖνο ἐξεδήλου τὴν ἀπελπισίαν
τῆς ψυχῆς του.

Τοιοῦτον ἦτο τὸ κτίριον, ὅπερ παρετήρει
ὁ νέος, ὅστις ἀφοῦ κατεμέτρησεν αὐτὸ ἐ-
πανειλημένως καὶ βραδέως διὰ τοῦ βλέμ-
ματος, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν:

— Τὸ ἔργον τῆς τυραννίας εἶνε μέγα,
ὅσον καὶ τὸ ἔργον τῆς μεγαλοψυχίας. . .
Ὁ φόβος παρήγαγε τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ, ὡς
παρήγαγεν αὐτὸ ἡ μεγαλοπρέπεια. . .

Τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν παρήγαγον ἐ-
πίσης τὰ θαυμάσια τοῦ ὄχλου, τὰ ὅποια
προκαλοῦσι τὸν οἶκτον τῶν ἐχόντων καρ-
διαν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας. . .

Παναγία Παρθένε! Τί εἶναι τὸ φρούριον
τούτου; Τί οἱ θησαυροὶ ἐκείνοι, τοὺς ὁ-
ποίους εὗρεν ἐν Λουκερίᾳ; Τί ἡ ἰσχύς
Φρειδερίκου τοῦ Βαρβαρόσσα καὶ Φρειδε-
ρίκου τοῦ Β'; Οὗτοι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ
κατακτήσωσι τὴν Ἰταλίαν. Ἐκεῖνος ἀνε-
χαιτίσθη ἐνώπιον τειχῶν ἐκ πηλοῦ καὶ ἀ-
χύρων. Οὗτος κατετροπώθη ὑπὸ λαῶν,
τῶν ὁποίων ἀπεμακρύνετο ἵνα μὴ ἴδῃ τὸν
θάνατον! Ἐπειτα, καὶ τί εἶναι ἡ αὐτο-
κρατορία τῆς Ἰταλίας; Τί ἡ τοῦ κόσμου;
Δύναται τις νὰ ἦναι ὁ μέγιστος τῶν θνη-
τῶν, ἀλλὰ πάντοτε θνητός: ὁ ἰσχυρότε-
ρος τῶν ἀνθρώπων, — ἀλλὰ τίς δύναται
νὰ κυχηθῆ ὅτι ὁ βραχίων του ἔχει τὴν
ἰσχὴν τῆς θυέλλης; . . ὁ σοφώτερος τῶν
υἱῶν τῆς γῆς, — ἀλλὰ τίς ἔχει τὸν νοῦν
τῶν τοῦ οὐρανοῦ υἱῶν; . . . Καὶ ὅμως ἡ
ψυχὴ μου ἠδύνατο νὰ λησμονήσῃ τὸ αἰ-
σθημα τοῦτο, τὸ ὅποιον με βασανίζει, ἢ
τούλάχιστον νὰ τὸ καταπραΰνῃ, ἀν ἦτο
δυνατὸν ν' ἀναπαύσω τὴν κεφαλὴν ἐπὶ
τοῦ στήθους. . . τίνος; Δὲν εἶπον τὸ ὀ-
νομά της; Δὲν εἶναι βήματα ἀνθρώπου
αὐτά, τὰ ὅποια ἀκούω ἠπομακρυνόμενα;
. . . Ὅχι! . . πανταχοῦ ἡσυχία. . . Τρέμω
καὶ νὰ τὴν ὀνομάσω; . . Ὁ Καπουάνον!
θὰ ἦμην εὐχαριστημένος ἀπὸ τὰ τείχη
σου. . . Ὁ θρόνος τοῦ βασιλέως μου, καί-
τοι στενώχωρος, θὰ μοὶ ἦτο εὐχάριστος,
ἀν ἠδύναμην νὰ καθίσω ἐπὶ σοῦ μετ' ἐ-
κείνης, ἢ ὅποια εἶναι ἡ δέσποινα τῶν στο-
χασμῶν μου! . . . Ἐπόθησα πάντοτε τὸν
θρόνον, διότι αἰσθάνομαι ὅτι ἐγεννήθη
δι' αὐτόν. Ἀλλὰ τωρὰ ὁ πόθος μου οὗτος
μετεβλήθη εἰς μανίαν, διότι μόνον ἐπὶ
τοῦ θρόνου δύναμαι νὰ ζήσω μετ' αὐτῆς
. . . οὐδέ ἀν ἦτο δυνατὸν ἄλλως, θὰ τὸ
ἠθελον. . . Ἀλλ' εἶμαι ἀσημος. . . τὸν
ὅποιον ξένοι ἀνέθρεψαν ἐξ οἴκου. . . ἀναγ-
κασμένος νὰ ὑπηρετῶ, ἐνῶ ἔχω νοῦν ἡγε-
μόνος. . . οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα γνω-
ρίζω. . . καὶ πρέπει νὰ τρέμω νὰ τοὺς γνω-
ρίσω, διότι Ἦσως ἡ γέννησίς μου ἐκκλη-
δώθη διὰ τοῦ στίγματος τῆς ἀτιμίας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐσίγησε· θανατηφό-

1. Ὁ Βαρβαρόσσας, τῷ 1175, ἠγαγκάσθη νὰ ἐγκα-
ταλίπῃ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς προσ-
επιλεγμένης Ἀχυρίνης, διὰ τὸν ἀνοσι λόγον. Ὁ
δὲ στρατὸς τοῦ Φρειδερίκου κατετροπώθη, τῷ 1248,
ὑπὸ τὴν κατοικίαν τῆς Πάρμας, ἐνῶ ἐκείνος, θεωρῶν
βεβαίαν τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως, εἶχεν ἀπομακρυνθῆ
τοῦ στρατοπέδου, ὅπως διασκεδάσῃ θηρεύων διὰ τοῦ
ἱέρακος.

ρος ὠχρότης ἐχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Ἔστι ἀκίνητος, βλέπων ἀτενῶς καὶ ἔχων τὸ στόμα ἡμιάνοικτον, ὡς ὁ βρασιζόμενος ὑπὸ ἀγωνιώδους διψῆς.

Ἐπὶ τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἐκυλίωντο παχεῖς θρόμβοι ἰδρώτος, ρέοντες ἀπαύστως ἀπὸ τοῦ μετώπου του, ὡσανεὶ ἀνέβλυζον ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου του, πιεζομένου ὑπὸ τῆς ἀγωνίας. Μετὰ τινὰς στιγμὰς, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἤρξατο κυκλοφορεῖν αὐθις βιαίως· τὸ πρόσωπόν του κατέστη καταπόρφυρον· αἱ φλέβες του ἐξωγκώθησαν· οἱ δὲ μυῶνές του, ὡς ἐκ τῆς σφοδρότητος τῆς κινήσεως, ἐνετάθησαν εἰς τοιοῦτον βλαβρῶν, ὥστε ἐφαίνοντο ὅτι ἐκινδύνευον νὰ διαρραγῶσι. Τότε τὸ σῶμά του ἤρξατο ταρασσόμενον σπασμαδικῶς· ἐπίεσε δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν κεφαλὴν του, θλία φοβηθεὶς μὴ διαρραγῆ. Τοιαύτη ἀώσσει κατάστασις δὲν ἠδύνατο νὰ παραταθῆ περισσότερο, καὶ ὁ νέος κατέπεσεν ὀλολύζων ἐπὶ τοῦ λιθίνου καθίσματος.

— Ὡ, τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διαρκέσῃ — ἤρξατο λέγων μετὰ πολλὴν ὠραν, βαιζ τῆ φωνῆ — . . . δὲν εἶναι δυνατόν νὰ διαρκέσῃ . . . καὶ δὲν θὰ διαρκέσῃ . . . Ἀφοῦ ὁ θάνατος ἦναι βέβαιος, ἄς δοκιμάσω νὰ ἀποθάνω γενναίως· καὶ ἄς ἀποκαλύψω . . . Γενναίως; . . . ἀλλὰ τοῦτο ἴσως ἐπιφέρει τὸ αἰσχος τῆς ἀρνήσεως, καὶ ἐνῶ ἐπίστευον ὅτι θὰ ἀποθάνω γενναίως, θὰ περιφρονηθῶ ὑπὸ τῆς ἀλαζονίας καὶ θὰ χλευασθῶ ὡς παράφρων. Παναγία Παρθένε! Τί πράγμα εἶναι ἡ ζωὴ αὕτη, ὅπου ἡ ἐνάσκησις τῆς ἀρετῆς παράγει τὸν καρπὸν τοῦ ἐγκλήματος, καὶ ἡ διαπραξίς τοῦ ἐγκλήματος λαμβάνει τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἀρετῆς; Ποῖος σοφὸς θὰ μᾶς διδάξῃ νὰ διακρίνωμεν ταύτην ἀπὸ ἐκεῖνο; Ποῖος θὰ μᾶς διδάξῃ εἰς τί συνίστανται ἀμφοτέρωταῦτα; Ὅ, τι θεωρεῖται ὡς ἐγκλημα νῦν θὰ θεωρῆται ἄρα γε ὡς τοιοῦτον καὶ κατὰ τοὺς ἐπερχομένους αἰῶνας; Ἡ βλάβη μου σὰ με νῦν ἀρετὴ θὰ ἦναι ἄρα γε πάντοτε ἀρετὴ; Πρέπει νὰ ἐνασκῶ αὐτὴν πρὸς βλάβην μου; Ποῦ ἔγραψεν ἡ φύσις τοὺς νόμους τῆς; . . . Ἐν τῇ καρδίᾳ; . . . Θέτω ἐπὶ αὐτῆς τὴν χεῖρά μου καὶ τὴν αἰσθάνομαι πάλλουςαν κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῶν παθῶν. . . Τί χρῆσιμεῖς νὰ σκεπτώμεθα περὶ τοῦ τί ὀφείλομεν νὰ πράξωμεν; . . . τὸ καλλίτερον εἶναι νὰ τὸ πράττωμεν καὶ νὰ περιμένωμεν τὰς συνεπείας. . . Οὕτω θὰ πράξω. . . Λοιπὸν εἶμαι τόσο δυστυχῆς; . . . Δὲν δύναμαι νὰ ἐνθυμηθῶ τι, τὸ ὅποιον διὰ φαιδρῶς χιμαίρας νὰ καταπραύνη μικρὸν τὰς πραγματικὰς βραβάνους κατεσπαραγμένης καρδίας; . . . Ὡ! εἶναι ὠραία ἡ χώρα τῶν χιμαίρων· ἀλλ' αἱ γοητεῖαι τῆς εἶναι ὡς αἱ τοῦ ὕφους. Αὗται κατέληξαν ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ· ἐκεῖναι καταλήγουσιν ἐν τῇ ἀποξηράνσει τοῦ εἰς αὐτὰς ἐγκαταλειπομένου νοῦς. . . Καὶ ὅμως τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ πατήρ τῆς ἐφόρεσε τὸ βασιλικὸν διάδημα, ἐκεῖνη ἄφισε νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας μου τὸν πέπλον τῆς. . . ἔλαβον ἀμέσως αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐθρίσθημεν ἐν τῷ ἀγῶνι. . . τῶρα δὲ τὸν ἔχω ἐπὶ τῆς

καρδίας μου. . . θὰ ἦναι ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῆς ζωῆς μου, καὶ θὰ καλύψω δι' αὐτοῦ τὸ πρόσωπόν μου ἐν τῷ τάφῳ. . . Καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ ἀγῶνος; . . . Ὡ! αὕτη εἶναι τὸ μειδίαμα τοῦ παρελθόντος μου. Ἄσημος ὑπηρέτης, φέρων πανοπλίαν μετὰ τῶν χρωμάτων τῆς θυγατρὸς τοῦ Μαρφρέδου, ἀνεμίγην μετὰ τῶν ὑπερηφάνων βαρόνων καὶ ἐτόλμησα, ἐγὼ ὁ νεανίσκος, ν' ἀγωνισθῶ διὰ τῆς λόγῃς πρὸς τοὺς διδασκάλους τῆς λογχομαχίας, πρὸς ἰππώτας διασήμους, οἵτινες εἶχον δώση ἀπειρα δείγματα τῆς ἀνδρείας των, καὶ ἐνίκησα. Ἐμενεν ὁ ἀνδρεῖος κόμης Ἰωάννης τῆς Ἀγγαλῶνος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔπεσεν ἀνατραπεῖς. Ἀπέδωκε τοῦτο εἰς τὸ ὑπόζωμα τοῦ ἐφιππίου του· ἀλλ' ἔπεσεν. . . Ἐγὼ ἐκρύβην, καὶ ἐκεῖνος ἔλαβε τὸ βραβεῖον, ἀφοῦ ὁ πραγματικὸς νικητὴς δὲν παρουσιάσθη. . . Δὲν τὸν ἐφθόνησα διὰ τοῦτο, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἔτυχον ἄλλου ὑψηλοτέρου λίαν τοῦ ἰδικοῦ του βραβεῖου. . . τοῦ ἔρωτος τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως. . . Καὶ ἡ ἐπιούσα; Ἄ! οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν δωδεκάτην τοῦ Αὐγούστου. . . Ἐφερα πρὸς αὐτὴν τὸν λευκὸν τῆς ἵππου. . . Ἀναβαίνουσα ἐπ' αὐτοῦ, ἔθηκε τὴν χεῖρά τῆς ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου. . . καὶ ἔτρεμε. . . καὶ ἐγὼ ἔτρεμον ἐπίσης. . . καὶ ἠουθρίασα. . . Ἄλλ' ἠουθρίασε καὶ ἐκεῖνη; Δὲν ἐτόλμησα νὰ ὑψώσω τοὺς ὀφθαλμούς. . . Ὡ! ἐκεῖνη ἦτο χαρὰ. . . ἴσως πεπλανημένη. . . Τίς οἶδε μὴ ὁ πέπλος τῆς ἔπεσε κατὰ τύχην; Τίς μὲ βεβαιοῦν ὅτι ὁ τρόμος τῆς δὲν προῆλθεν ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς πτώσεως; Ἡ μᾶλλον ἐξ ὀργῆς διὰ τὴν τόσην μου τόλμην; Τὸ σοηδικὸν αἷμα εἶναι ὑπερήφανον. Ἄλλ' ἂν ἡ ὑπερηφάνεια ἀποτελῆ μεγαλεῖον, καὶ ἐγὼ ἀκόμη θὰ ἦμαι ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Φρειδερίκου. . . Καὶ ἂν ἐκεῖνη κύπτουσα ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς με' ἡρώτα: Τίς εἶσαι; . . . Τίς εἶμαι; Εἰς ἀγνωστος εἰς ἐμαυτὸν καὶ εἰς τοὺς ἄλλους· εἰς ἀπορριφθεὶς τῶν κόλπων τοῦ πατρὸς, ἕνεκα τοῦ μητρικοῦ ἐγκλήματος. . . μνημεῖον ζωντανῶν τῆς ἀμαρτίας. . . αἰσχος δι' ἐμέ, καὶ ἐντροπὴ διὰ τοὺς οἰκεῖους μου. Ὅποιοῖδ' ἦτε καὶ ἂν ἦσθε σεῖς, οἱ ὅποιοι μοι ἐδώσατε ζωὴν, τὴν ὅποιαν ἐγὼ οὐδέποτε θὰ ἐδεχόμην, ἂν ἠδύνατό τις ν' ἀποφαινεταί προηγουμένως περὶ τῆς γεννήσεώς του, μεγάλα δέον νὰ ὑπῆρξαν τὰ ἐγκλήματά σας, ἀφοῦ τόσο φρικώδης εἶναι ἡ τιμωρία, τὴν ὅποιαν ἐγὼ ἐκτίω!

Οὕτως ἐλάλει ὁ δυστυχῆς ἐκεῖνος, ὅτε μὲν ἀλγῶν, ὅτε δὲ χαίρων, ἄχρις οὐ ἀποκαμῶν ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ καθήσῃ.

Τὰ χεῖλη του προσεπάθησαν νὰ ἀρθρῶσιν τοὺς ἦχους θλιβεροῦ φθασματος καὶ ὁ ἐρασιτέχνης νοῦς του ἐγοητεύθη ἐκ τῆς θείας ἀρμονίας, ἣτις ἐγεννήθη καὶ φυλάσσεται ὑπὸ τὸν ἰταλικὸν οὐρανόν. . . Τοὺς ἀλγεινοὺς ἦχους διεδέχθησαν βραθυμῶν οἱ τοῦ ἐμβατηρίου. Ἡ φωνὴ τοῦ νέου, ἀσθενῆς κατ' ἀρχάς, ἐπετείνεται βραθυμῶν. ἄχρις οὐ ἔφρασεν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, καθ' ὃ ὁ ἐχθρὸς ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Τότε ἀνεπόλησε τὰς

ἡμέρας τῆς δόξης καὶ ἠσθάνθη τὴν πνοὴν τῆς φήμης.

Ἠγέρθη, ἔλαβε τὸ ξίφος του καὶ περιτυλιχθεὶς διὰ τοῦ μανδύου του ἐβάδισεν ὑπερηφάνως, ἐνῶ ὁ νοῦς του ἀνυψοῦτο ἀχρι τῆς ἰδέας τοῦ παντοδυναμοῦ Ἐξόλοθρευτοῦ.

[Ἔπειτα συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΞ

ΑΔΟΛΦΟΥ ΒΕΛΩ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΕΜΜΑ

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Δομνίκου, πρὸς τὸ μέρος τῶν περιτῶν ἀριθμῶν, παρατηρεῖ τις μέγαρον, ὅπερ δικαίως θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν πολυτελεστέρων τοῦ προαστείου Ἁγίου Γερμανοῦ. Ἀνωθεν τῆς αὐλείου θύρας, ἐπὶ μαρμαρίνης λευκῆς πλακῶς ἀναγινώσκει τις τὰ ἑξῆς:

Μέγαρον τῶν Φρουασὺ Βλαρύ.

Τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ εἶνε τὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ μεγάρου, ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν συναντᾷ τις αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς Γάλλους χρονογράφους καὶ ὁ Σαιν Σιμών ἰδίως ἐπανειλημμένως ἀναφέρει αὐτό. Οἱ Φρουασὺ Βλαρύ, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, ὡς καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐνάτου, ἐφημίσησαν ἐν τῇ διπλωματίᾳ. Εἰς ἐκ τούτων ἦτο πρεσβευτὴς ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸ 1830, καὶ ὁ υἱὸς του Γονδράνδης, ἦρωας τοῦ δράματος, ὅπερ συντόμως θὰ διηγηθῶμεν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκόλουθος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Αἱ σπουδαῖαι ἀποστολαί, ἄς ἐγίνωσκε μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος νὰ φέρῃ εἰς πέρας, ἐξησφάλιζον αὐτῷ ἔνδοξον μέλλον, ὅταν αἰφνης, ὁ διπλωματικὸς κόσμος μετ' ἐκπλήξεως ἔμαθεν, ὅτι οὗτος παρητεῖτο τοῦ τόσον λαμπροῦ σταδίου του. Δὲν ἦτο τότε πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν, εἶχε δὲ νυμφευθῆ πρό τιων μόλις ἐτῶν. Ἐκτοτε ὁ κόμης, χωρὶς ν' ἀρνηθῆ ἐντελῶς τὸν κόσμον, ἔζη πρὸ πάντων πλησίον τῆς συζύγου του, ἣν ἐφάνετο ἀγαπᾶν καὶ παρ' ἧς ἔλατρευετο, ὡς λέγουσι καὶ οἱ πλέον κακόβουλοι. Ἄλλως τε δὲ ἡ τρυφερότης αὐτῆ τῆς κυρίας Φρουασὺ πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς ἦτο φυσικωτάτη. Ὁ κόμης, ἂν καὶ τεσσαρακοντούτης, καθ' ἣν στιγμὴν ἀρχεται ἡ διήγησίς μας, ἐθαυμάζετο μεγάλως, διότι πρὸς τῆ θελκτικῆ φυσιογνωμίᾳ εἶχε καὶ ἀνεπτυγμένον πνεῦμα καὶ εὐγενῆ χαρακτῆρα.

Συγκατελέγετο μεταξὺ τῶν σπανίων ἐκείνων εὐγενῶν, οἵτινες θεωροῦσι καθήκον, νὰ ἐνθυμῶνται ἐτέραν ἐποχὴν, ἂν ὄχι λαμπροτέραν, τοῦλάχιστον πλέον ἱποτικὴν. Αὐταπατῶνται ἴσως ἐκ τῆς γοητείας, ἣν παράγει τὸ ὄνομα των, φέρουσιν ὅμως αὐτὸ ὑπερηφάνως, τὸ εἰδόντι καὶ ἀποφεύγουσι πᾶσαν πρᾶξιν δυναμένην νὰ ἐλαττώσῃ τὴν λάμπην του. Ἀπεχθάνον-

ται μεγάλως τὸν θόρυβον καὶ τὸ πλῆθος, θυσιάζωσι δὲ λίαν εὐκόλως τὴν περιουσίαν των, ὅπως ἀποφύγῃ τὴν δημοσίεισιν μιᾶς δίκης. Ἐὰν ὑβρισθῶσιν, ἐκδικοῦνται ἑαυτοὺς διὰ τοῦ ξίφους των μάλλον, ἢ προστρέχοντες εἰς τὰ δικαστήρια. Εὐεργετοῦσι κρυφίως, καὶ ἀποφεύγῃ νὰ δημοσιεύωνται τὰ ὀνόματά των. Ὅταν διασκεδάζωσιν, ἢ χορεύωσιν, ὅταν κνηγῶσιν, ἢ ἐγκαταλείπουσι τοὺς Παρισίους, δυσαρεστοῦνται, ἐὰν τοῦτο δημοσιευθῇ εἰς ἐφημερίδα τινα. Ζῶσι δι' ἑαυτοῦς, διὰ μικρὸν κύκλον φίλων, καὶ ὄχι διὰ τοὺς περιέργους καὶ διὰ τὸ πλῆθος. Τέλος ἔχουσι δι' ὅλα τὰ ζητήματα, τὰ θίγοντα τὴν τιμὴν, ἰδέας, δι' ἃς πρόσωπά τινα θὰ τοὺς ἐμέμφοντο, ὡς παραγνωρίζοντας τὴν ἐποχὴν, ἀλλ' ἐκείνοι ὁμολογοῦσι ταπεινῶς, ὅτι ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰσὶν ἐχθροὶ τῆς προόδου, καὶ θὰ προετίμων νὰ τοὺς ἀποκαλέσωσι μωροῦς, ἢ ν' ἀκολουθήσωσι τὸν ροῦν τῆς ἐποχῆς.

Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσερχόμεθα ἐντὸς τῆς κατοικίας, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐσταματήσαμεν, καὶ ἧς ἡ μεγάλη πρόσωψις ἐνθυμίζει ἕτερον αἰῶνα, ἡ ὧρα εἶνε ὀγδόη. Θεράπων ἀνοίγει τὴν θύραν τοῦ ἐστιατορίου, ἡ κόμησσα Φρουασὺ ἐγείρεται τῆς τραπέζης, λαμβάνει τὸν βραχίονα τοῦ συζύγου της, καὶ διευθύνεται εἰς τὴν αἴθουσαν. Τούτους ἀκολουθεῖ ὁ ἐξάδελφός των Λύσανδρος, ἀφιχθεὶς πρό τινων ἡμερῶν ἐκ τῆς Μαρτινίκας, καὶ φιλοξενούμενος ἐγκαρδίως ὑπὸ τοῦ κόμητος καὶ τῆς κυρίας Φρουασὺ.

— Πῶς πηγαίνει ἡ ἡμικρανία σας, ἀγαπητή μου Ἐμμα; ἠρώτησεν ὁ κύριος Φρουασὺ τὴν σύζυγόν του, ὀδηγῶν αὐτὴν πλησίον παραθύρου βλέποντος εἰς κήπον πλήρη ἀνθέων. Σὰς ἔβλεπα ὑποφέρουσιν εἰς τὸ γεῦμα.

— Ναί, ἀλλὰ τώρα αἰσθάνομαι πολὺ καλλίτερα καὶ ὁ ἀήρ τοῦ κήπου ἐλπίζω νὰ μὲ ἀναζωογονήσῃ. Ἴδού, εἶπε βλέπουσα ὑπὲρ τὴν εἰσερχόμενον μετὰ δίσκου· θὰ σας προσφέρω ἐγὼ ἡ ἰδία τὸν καφέ· ὁ ἐξάδελφός μας δὲν θὰ δυσαρεστηθῇ διὰ τοῦτο, διότι θὰ ἐπροτίμα νὰ μὴ πῖρ καφέ, ἢ νὰ ἐγερθῇ καὶ πλησιασῇ τὴν τράπεζαν.

Ὁ Λύσανδρος, τοποθετημένος ἐπ' ἀναπαυτικοῦ ἀνακλίντρου, δὲν ἀπεκρίθη εἰς τὸ σκῶμμα τοῦτο τῆς κομῆσσης, ἔνευσε τὸν ἀντιόν διὰ τῆς κεφαλῆς, ὅτι λίαν ἐπιτυχῶς ἐμάντευσε τὴν ἐπιθυμίαν του, κατόπιν ἐστήριξε τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τινος σκαμνίου, καὶ ἐξηπλώθη ἐπὶ μαλθακοῦ προσκεφαλαίου ἀναμένων νὰ τῷ προσφέρῃ ἡ κυρία Φρουασὺ τὸν καφέ.

Ὁ κόμης, ὄρθιος, στηρίζων τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τῆς ἐστίας, ἠκολούθει ὅλας τὰς κινήσεις τοῦ ἐξαδέλφου του· ὅταν εἶδεν αὐτὸν ἀποπερατοῦντα τὸ ἔργον του ἐσκέφθη νὰ τὸν ἐρωτήσῃ ἐὰν εἶχε κουρασθῇ.

— Εἶμαι κατάκοπος! ἐψιθύρισεν ὁ Λύσανδρος.

— Ἐν τούτοις, παρετήρησεν ἡ Ἐμμα θέτουσα εἰς χεῖράς του κύπελλον πλήρες καφέ, ἠγέρθητε διὰ νὰ γευματίσετε.

— Ἐχετε δίκαιον, ἐξάδελφον νὰ τὸ λέ-

γετε, ἀλλὰ πρέπει νὰ συλλογισθῆτε ὅτι ἐμείναμεν μιᾶν περίπου ὥραν εἰς τὴν τράπεζαν.

— Ἀλλὰ δὲν ἐμένατε ἐκεῖ ὄρθιος, προσέθηκέν ὁ κόμης.

— Μήπως νομίζετε ὅτι ἐκαθήμην; ἀπήντησεν ὁ Λύσανδρος κινῶν τὴν κεφαλὴν.

— Καὶ πῶς! δὲν σ' εὐχαριστοῦν τὰ καθήματα μας;

— Τὸ ἐπιπλοῦν τοῦτο γενικῶς δὲν μοὶ ἀρέσει, τὸ θεωρῶ γελοῖον.

— Εἰς τὸ μέλλον θὰ θέτωσιν ἀνάκλιντρον, εἰς τὴν θέσιν σας, ἀγαπητέ ἐξάδελφε, τῷ εἶπεν ἡ Ἐμμα, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸ κλειδοκύμβαλον.

Ὁ Λύσανδρος ἐξηπλώθη ἔτι περισσότερον, καὶ βεβαίως, εἰς τὴν θέσιν εὐρίσκετο εὐκόλως θ' ἀπεκοιμάτο, ἐὰν ὁ κόμης, ὅστις ἐπεθύμει νὰ παραταθῇ ἀκόμη ἡ συνδιάλεξις, δὲν μετέβαινε νὰ καθήσῃ πλησίον του.

— Δὲν μοὺ ἐξηγεῖς, ἀγαπητέ μου Λύσανδρε, πῶς σύ, φύσει ὀκνηρὸς, καὶ ἀνθρώπος τῆς ἀναπαύσεως ἀπεφάσις νὰ ἐγκαλείψῃς τὰς ἀποικίας, καὶ νὰ κάμῃς ταξιδίδιον περισσότερον τῶν δέκα λευγῶν;

Ὁ Λύσανδρος, μὲ ἡμικλείστους σχεδὸν ὀφθαλμούς, εἶπεν εἰς τὸν κόμητα:

— Τί νὰ σοὶ εἶπω, ἀγαπητέ μου ἐξάδελφε, ἡ Μαρτινίκα μετὰ τὴν χειραφέτησιν τῶν αἰθιόπων, μοὶ ἔγεινε μισητή. Δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑποφέρω βλέπων τοὺς ὀκνηροὺς ἐκείνους μαύρους κοιμωμένους καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀντὶ νὰ φυτεύωσι ζαχαροκαλαμα. Ἐγενόμην νευρικός, κατελαμβανόμην ἀπὸ συνεχεῖς συγκινήσεις, ἐγὼ, ὅστις εἶμαι ἐχθρὸς καὶ τῆς παραμικρᾶς συγκινήσεως. Τοιουτοτρόπως μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ ἔλθω πλησίον σας. Εἰς τὴν Γαλλίαν, εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ κόσμος εἶνε ἀνήσυχος καὶ κάμνει συχνὰς ταραχάς, ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἐργάζεται. Ἐγὼ ἐνταῦθα ἀναπαύομαι, σὰς βλέπω ἐργαζομένους καὶ εἶμαι εὐτυχής. Διότι τότε πράγματι ἀναπαύεται τις εὐχαρίστως, ὅταν βλέπῃ πάντας ἐργαζομένους περὶ αὐτοῦ.

Τὴν κόμησσαν, ἣν δὲν εἶχεν ἐπὶ τοσοῦτον ἀποροφήσει τὸ κλειδοκύμβαλον, δὲν διέφυγον αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ Λύσανδρου. Ἀκούσασα αὐτὸν νὰ δικαιολογῇ τόσον ἰδιορρυθμῶς τὴν ἐν Γαλλίᾳ διαμονὴν του, διέκοψε τὸν στρόβιλον, ὃν μόλις ἤρχισεν, ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐξαδέλφου της, καὶ ἤκραστο.

— Ἐπειτα εἰς τὰς ἀποικίας μας, ἐξηκολούθησεν ὁ Λύσανδρος, τὸ αἶμα εἶνε πολὺ θερμὸν, ἐννοῶ τὸ ἰδικόν μας, αἱ ὄρμαι πολὺ ζωνραὶ. Οἱ ἀνθρώποι μας χλωμοί, ἡμέρα τῇ ἡμέρα καταστρέφεται ἡ ὑγιεία των, τρώγουσιν ἀπλήστως κόκκινον πιπέρι, καὶ πίνουσι ρῶμι, καθιστάμενοι ἐνίοτε νευρικοὶ καὶ λίαν ὄρητικοί. Αἱ δὲ γυναῖκες ὑπὸ τὸ θερμὸν ἐκεῖνο κλίμα καθίστανται τὰ μάλα ζωνραὶ. Εἶνε λίαν ἐπικίνδυνον νὰ εὐρίσκηται τις εἰς συνάφειαν μὲ ὄλους ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ μικροτέρα προσέγγισις παράγει σπινθῆρα, ὃ σπινθῆρ ἀνάπτει πυρκαϊᾶν καὶ...

σας λέγω τὴν ἀλήθειαν, προτιμῶ τὴν ἐδῶ σχετικὴν ἡσυχίαν.

— Ἀλλὰ νομίζεις ὅτι πάντοτε ἐνταῦθα ἐπικρατεῖ ἡσυχία; παρετήρησεν ὁ κόμης.

— ὦ! ὑπαινίττεσθε δύο ἢ τρεῖς μονομαχίας, περὶ ὧν ἐσχάτως ἐγένετο ἀρκετὸς λόγος, ἀλλ' ὁ θόρυβος, ὁ γενόμενος εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, δὲν ἀποδεικνύει ἔτι μάλλον πόσον αἱ τοιούτου εἰδους ὑποθέσεις εἶνε σπάνιαι εἰς τὰς ἡμέρας μας; Συνήθως παρ' ὑμῖν, ὡσάκις τις προσκρούσῃ εἰς ἄλλον ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ: «Μήπως σας ἠνόχησα, κύριε». Σὰς ἐμβάλλει τὸν πῖλον καὶ σας ἀπαντᾷ: «Παντάπασι, κύριε, τὸν ἀντιόν». Εἰς τὸν τόπον μου παρομοία ἀδεξιότης θὰ ἤρκει διὰ νὰ σὲ σφάζωσι.

— Πόσον προσεκτικὸς πρέπει λοιπὸν νὰ ἦνέ τις ὅταν περιπατῇ, εἶπεν ἡ Ἐμμα.

Ὁ Λύσανδρος ἐξηκολούθησε:

— Ποῦ ἀλλαχοῦ, παραδείγματος χάριν, δύναται ν' ἀπολαύσῃ τις μείζονος ἡσυχίας, ἀπὸ τοῦ θελκτικῶς τοῦτου μεγάλου, ὅπου τὰ πάντα εἶνε διηυθετημένα μετ' ἐκτάκτου καλαισθησίας: Τί λαμπροὶ τάπητες, τί ὠραῖα παραπετάσματα ἐπὶ τῶν παραθύρων, ὅπου δύναται τις καὶ τὴν ἡμέραν ἀκόμη νὰ κοιμάται ὑπηρετῆται πάντοτε πρόθυμοι, καὶ οἰκοδεσπότηται... οἰκοδεσπότηται ἐξόχως θελκτικοί.

Ὁ κόμης καὶ ἡ σύζυγός του νύχαρίστησαν τὸν Λύσανδρον διὰ τὸ φιλοφρόνημά του.

— Εἶνε δυνατόν, ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος, νὰ εὔρη τις εἰς τὰς ἀποικίας οἰκογένειαν παρομοίαν πρὸς τὴν ἰδικὴν σας, ζῶσαν ἐν τοιαύτῃ ἀρμονίᾳ, μὴ γνωρίζουσαν τί ἐστὶ φιλονεικία; Καὶ ἐνυμφεύθητε πρὸ πολλοῦ!

— Σὰς ἐκπλήττει τοῦτο, ἀγαπητέ ἐξάδελφε, εἶπεν ἡ Ἐμμα.

— Καθόλου... καὶ ἐν τούτοις ἀγαπᾶσθε ὡς νὰ ἐνυμφεύθητε χθές.

Ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας ὁ κόμης, ἐπλησίασε τὴν σύζυγόν του, ἔλαβε τὴν χεῖρά της καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸ μέρος τοῦ Λύσανδρου τῷ εἶπεν ἐνθουσιῶν:

— Ἐχεις δίκαιον, ἐξάδελφε, ἀγαπῶ τὴν σύζυγόν μου μὲ ὅλην τὴν καρδίαν μου.

— Τοῦτο μ' εὐχαριστεῖ ὑπερβολικῶς, δὲν φοβεῖσαι βλέπω νὰ γελοιοποιηθῆς;

— Νὰ γελοιοποιηθῶ;

— Ἀναμφιβόλως, τὸ ν' ἀγαπᾶ τις τὴν γυναῖκά του τόσα ἔτη μετὰ τὸν γάμον του, τοῦτο εἶνε ἔθιμον ἐνός ἀπλοῦ ἀστοῦ. Καὶ ἡ λέξις ἀστός μὲ εἶπον ὅτι δὲν ἀντηχεῖ καλῶς εἰς τὰ ὦτα τῶν Παρισινῶν.

— Οἵτινες ὁμως ἐπανεστάτησαν, ὅπως ἀποκτήσωσι τὸν τίτλον τοῦ ἀστοῦ, παρετήρησεν ἡ κόμησσα.

— Ἀλλ' ἤλλαξαν μεγάλως ἔκτοτε, ἐπανάλαβεν ὁ Λύσανδρος. Ἴδού, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ κύριος οὗτος, ὅστις ἀγαπᾶ τὴν σύζυγόν του ἐνῶ θὰ ἦτο λίαν εὐτυχῆς ἐξερχόμενος ἐφ' ἀμάξης μετ' αὐτῆς εἰς περι-

πατον, τώρα τὴν ἀφίνει μόνην εἰς μίαν ἀμαξάν, καὶ εἰσέρχεται καὶ αὐτὸς εἰς ἄλλην. Τὸ ἀπαιτεῖ, λέγουσιν ἡ ἐθιμοταξία. Ὁ ἕτερος ἀπ' ἐκεῖ, μὲ ὄλην τὴν διάθεσιν, τὴν ὁποῖαν ἔχει νὰ συνοδεύῃ τὴν σύζυγόν του, ὅταν ἐξέρχεται δι' ἐργασίας τῆς, ἢ δι' ἐπισκέψεις, προτιμᾷ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ μεταβῇ μόνη τῆς. Καὶ τοῦτο πάλιν τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐθιμοταξία. Ὁ τελευταῖος οὗτος, ἐπὶ τέλους, ὅστις λατρεύει τὰ τέκνα του, καὶ ὅστις θὰ θεώρῃ τὴν μεγαλειέτην ἀπόλαυσιν, ὀδηγῶν ταῦτα εἰς τὴν δεξαμενὴν τῶν Φιλλυρῶν, ἵνα τὰ θέσῃ εἰς μικρὰ πλοῖα καὶ κωπηλατήσῃ μετ' αὐτῶν, τὰ ἐμπιστεύεται τώρα εἰς τὸν ὑπηρέτην, διὰ νὰ τὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν περίπατον. Καὶ τοῦτο πάλιν τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ἐθιμοταξία.

Ὁ κόμης, ὅστις ἐκάθητο πρὸ μιᾶς στιγμῆς πλησίον τῆς Ἐμμας, τῇ εἶπε χαμηλοφώνως :

— Ἐὰν εἶχομεν τὴν εὐτυχίαν ν' ἀποκτήσωμεν τέκνα, δὲν θὰ ἐπυροῦμεν βεβαίως τὴν συνήθειαν περὶ ἧς ὀμιλεῖ ὁ Λύσανδρος. Δὲν ἔχει οὕτω, φίλη μου ;

Ἡ Ἐμμα δὲν ἀπεκρίθη, ἠρθρίασε, καὶ ἔπαυσε νὰ μειδιᾷ, γενομένη αἰφνης σκεπτικῆ. Τὰ διάφορα ταῦτα δείγματα τῆς συγκινήσεως, ἦσαν τόσον ἀνεπαίσθητα, ὥστε ὁ κόμης δὲν ἔδωκε καμμίαν προσοχήν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Λύσανδρον, οὗτος θεώρησε τὴν στιγμιαίαν ταύτην σιωπὴν ὡς ἐπιδοκιμασίαν τῆς τελευταίας φράσεως του, καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν κόμητα καὶ τὴν κόμισσαν,

— Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε, εἶπεν, ὅτι γνωρίζω τοὺς Παρισίους, ἂν καὶ δὲν ἐγεννήθη ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

— Τοὺς γνωρίζεις θαυμάσια, τῷ εἶπεν ὁ ἐξαδελφός του, εἶσαι λαμπρὸς παρατηρητής.

Καὶ ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῶν λόγων τοῦ κόμητος, ὁ Λύσανδρος ἐξηκολούθησε—διότι ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἀμα ἐνοήσωσιν, ὅτι μεγάλην ἐντύπωσιν ἐμποιοῦσιν οἱ λόγοι των, ἐξακολουθοῦσιν ἔτι περισσότερο.

— Καὶ δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῆς θυσίας τῶν διαθέσεων, εἶπεν ἐκεῖνος, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερον καὶ περὶ τῆς θυσίας ἀκόμη τῆς καρδίας, διότι καὶ αὕτη πρέπει νὰ βαδίζῃ μετὰ τοῦ συρμοῦ. Καὶ ἰδοὺ ἐν παραδείγματι, ἀπ' οὗ ἔγεινε πλέον κοινῶς παραδεκτόν, ὅτι ὅταν εἰς σύζυγος ἀπατάται νὰ μὴ προξενῇ τὸ ἐλάχιστον σκάνδαλον· πολλοὶ σύζυγοι προσποιοῦνται ὅτι ἀγνοοῦσι τὴν πλῆξασαν αὐτοὺς δυστυχίαν, καὶ ἂν προσέτι ἐγκατελείφθησαν ὑπὸ τῶν συζύγων των. Μεταβαίνουσιν εἰς τὰς ὑποθέσεις των, ὡς καὶ πρότερον, τρέχουσιν εἰς τὰς διασκεδάσεις των, ἐνοικιάζουσι θεωρεῖον εἰς τὸ θέατρον, πλησίον ἐκείνου τῆς συζύγου των, καὶ τὰς χαιρετῶσι σχεδόν, ἐὰν ἐκεῖναι ἔχουσι τὴν ἀναίδειαν νὰ παρατηρῶσι τὸν σύζυγόν των ὡς αἰκίαν τὸν συναντῶσι.

Ὁ κόμης ἠγέρθη ὁ τελευταῖος μονόλογος ἤρχισε μεγάλως νὰ τὸν ἀνησυχῇ. Ἐπλησίασε τὸν ἐξαδελφόν του καὶ θέ-

των τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ εἶπε :

— Εἰς τὸν τόπον σου τί κάμνει σύζυγος ἀπατηθεὶς ;

— Φονεῖ τὸν ἐραστὴν τῆς συζύγου του, ἀπήντησεν ὁ Λύσανδρος.

— Ὁ σύζυγος οὗτος ἔχει μέγα ἄδικον.

— Πῶς εἶπατε ;

— Ναί, ἔχει ἄδικον, τί ὠφελεῖ νὰ τὸν φονεύσῃ, τὴν ἐπιούσαν θὰ ἦνε δυστυχέστερος.

— Καθ' ὅμως λοιπὸν ντὶ πρέπει νὰ κάμῃ ;

— Ἐγὼ νομίζω, εἶπεν ὁ κόμης, ὅτι ὅταν ἀγαπᾷ τις, πᾶσα ἡ εὐτυχία του ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται, δὲν φονεῖ οὐδένα, ἀλλ' αὐτοκτονεῖ.

— Μὰς καθυπεχρέωσας ! εἶπεν ὁ Λύσανδρος, ἐν ᾧ ὁ κόμης, διευθυνόμενος πρὸς τὴν ἐστίαν, ἔσυρε τὸ σχοινίον τοῦ κωδωνίσκου.

Εἰς τὴν Ἐμμαν ἀπ' ἐτέρου οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ συζύγου τῆς, ἐνεποίησαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν. Ἐὰν ὁ κύριος Φρουασὺ δὲν ἀπησχολεῖτο διδῶν διαφόρους διαταγὰς εἰς τὸν εἰσελθόντα ὑπηρέτην, θὰ ἐξεπλήσσετο διὰ τὴν ἀλλοίωσιν τῆς φυσιογνωμίας τῆς κομῆσης, ἀλλ' ὅταν τὰ βλέμματά των συννητήθησαν, πᾶσα συγκινήσεις ἐκ τοῦ προσώπου τῆς τελευταίας εἶχε πλέον ἐκλίψει.

— Διέταξα νὰ ἐτοιμάσωσι τὴν ἀμαξάν μου, τῇ εἶπεν ὁ κόμης, διότι θὰ ὑπάγω νὰ καθῆσω ὀλίγον εἰς τὴν Λέσχη, ἐὰν ὅμως ἐπιθυμῆτε νὰ κάμετε μικρὸν περίπατον εἰμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου, ἀπεκρίθη ἡ Ἐμμα. Δὲν μ' ἀφῆκε ἀκόμη ἡ ἡμικρανία καὶ δὲν θὰ ἐξέλθω ἀπόψε.

Ὁ κόμης ἠσπᾶσθη τὴν σύζυγόν του, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν. Διερχόμενος πλησίον τοῦ Λυσάνδρου, καὶ βλέπων αὐτὸν ἐντελῶς ἀποκοιμηθέντα, εἶπε πρὸς τὴν κόμισσαν :

— Σὲ ἀφίνω ἐδῶ μ' ἕνα ἀστεῖον σύντροφον.

— Ἰσα ἴσα ὁ σύντροφος, ὅστις μοὶ χρειάζεται, εἶπεν ἡ Ἐμμα, διότι ἐντὸς ὀλίγου ἀποχωρῶ εἰς τὰ δωμάτιά μου.

Καὶ ἐνῶ ὁ κύριος Φρουασὺ εἰσῆρχετο εἰς τὴν ἀμαξάν, ἣτις τὸν ἀνέμενε εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ μεγάρου, ἡ Ἐμμα ἐκάλει τὴν θαλαμηπόλον τῆς καὶ ἀπεσύρετο εἰς τὰ ἰδιαίτερα δωμάτιά τῆς.

Ὁ δὲ Λύσανδρος ὠνευρεῖτο ὅτι εὕρισκετο εἰς τὰς ἀποικίας, ὑπὸ τὸ πυκνὸν φύλλωμα τῶν πλατανεῶν καὶ τῶν βξαννεῶν, ἐξηλωμένος ἐπὶ μαλθακῆς κρεμαστῆς κλίνης, τὴν ὁποῖαν ἐκίνουν ἐν ρυθμῷ ὠραταὶ χεῖρες ἐτερόχθονος γυναικός.

Β'

Ἀφ' οὗ ἀνέλθη τις τὰ Ἠλύσια Πεδία, καὶ διέλθη τὴν Θριαμβεντικὴν Ἀψίδα, κάμψῃ δὲ τὴν ὁδὸν Νειλλύ, καὶ σταματήσῃ ἀριστερά, πλησίον τῆς θύρας τοῦ δάσους τῆς Βουλῶνης, μένει ἐκπληκτος διὰ τὰς ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐπελθούσας μεταβολὰς, εἰς τὸ πέραξ τῶν Παρισίων ἐκεῖνο μέρος. Εἰς τὴν θέσιν τῶν

παραπηγμάτων, ἅτινα ἄλλοτε ἐχρησίμευον ὅπως σταθμεύουσιν οἱ ἐνοικιαζόμενοι, χάριν διασκεδάσεως ἵπποι καὶ ὄνοι, οὓς πάντες σχεδὸν ἐγνωρίσαμεν κατὰ τὴν παιδικὴν μας ἡλικίαν, ἐξετείνεται τώρα ὠραία ὁδός, χωριζομένη τοῦ δάσους δι' εὐρείας τάφρου, κεκαλυμμένης διὰ φυτῶν. Ἐτι δὲ περισσότερο στολιζέει τὴν ὁδὸν Νειλλύ, οἰκία μεγαλοπρεπῆς ἀμα καὶ κομψή, ἔχουσα ὠραῖον κήπον, ὅπισθεν τοῦ ὁποῖου κεῖται μικρὰ οἰκία, ἀπέναντι ἀκριβῶς τῆς τάφρου καὶ τοῦ δάσους τῆς Βουλῶνης. Ὅθεν δύναται τις νὰ μεταβῇ εἰς τὰς οἰκίας ταύτας ἐκ δύο μερῶν, ἢ ἐκ τῆς πόλεως, ἢ ἐκ τῆς ἐξοχῆς, κατ' ἀρέσκειαν.

Εἰς τὴν μικροτέραν οἰκίαν κατῴκουν, καθ' ἣν ἐποχὴν λαμβάνει χώραν ἡ διήγησις μας, δύο μόνον γυναῖκες. Ἀλλ' ὅποιος δεσμός συνέδεεν ἀμφοτέρως δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ μάθῃ τις οὐδενὸς τῶν γειτόνων γνωρίζοντος ἀκριβῶς τι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Διότι αἱ δύο αὗται γυναῖκες ἔζων ἐν αὐστηρᾷ ἀπομονώσει, καὶ δὲν εἶχον σχέσιν μετ' οὐδενὸς κατοικοῦ τῆς ὁδοῦ Νειλλύ. Τοῦτο μόνον ἦτο γνωστόν, ὅτι ἡ πρεσβυτέρα ἦν περίπου πενήτηκαντα ἐτῶν καὶ ὠνομάζετο κυρία Ὠδρῦ, ἡ δὲ νεωτέρα μόλις δεκαεπταετίας καὶ ἐκαλεῖτο Ἀλίκη.

Ἐξήρχοντο ὀλίγον, σπανίως μετέβαινον εἰς Παρισίους καὶ δὲν ἐδέχοντο ποτὲ ἐπισκέψεις.

Δις μόνον τῆς ἐβδομάδος, καθ' ἣν ὦραν γίνετα ὁ περίπατος εἰς τὸ δάσος, γυνή τις, ἐνδεδυμένη ἀπλοῦστατα, ἀλλὰ μετὰ κομψότητος, κατήρχετο τῆς ἀμαξῆς, ἔμπροσθεν τῆς θύρας των, καὶ τὰς συνήντα ὅτε μὲν εἰς τὸν κήπον, ὅτε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἐνίοτε τὸ πρόσωπον τοῦτο, χωρὶς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν, ἐλάμβανε τὸν βραχιόνα τῆς νέας, ἣτις τὴν ἀνέμενε ἐμπροσθεν τῆς κιγκλίδος καὶ ἀμφοτέραι, ἀφοῦ διήρχοντο περὶ τὸ δάσος τῆς Βουλῶνης, ἐχάνοντο εἰς τὰς ἐρήμους δειροστοιχίας. Μετὰ τινὰ χρόνον ἐθεῶντο ἐπανερχόμεναι καταγοητευμέναι ἐκ τοῦ περιπάτου των, καὶ ἡ μὲν Ἀλίκη μετὰ τῆς κυρίας Ὠδρῦ εἰσῆρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν, ἡ δὲ Ξένη, ἀνερχομένη ἐπὶ τῆς ἀμαξῆς, ἐπέστρεφεν εἰς Παρισίους. Οὐδεμίαν ὑπαρξίαν ἦτο τόσον εὐτυχῆς τῶν δύο ἐκείνων γυναικῶν. Καὶ τὴν μοναξίαν των ταύτην οὐδὲν μυστήριον ἐκάλυπτεν.

[Ἐπεταὶ συνέχεια].

GUY DU MAUPASSANT

Ο ΓΕΡΩΝ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ

Διήγημα

Τὸ κοιμητήριον, πεπληρωμένον ἀξιωματικῶν, εἶχεν ὄψιν ἀνοστολιστοῦ ἀγροῦ. Τὰ πηλίκια καὶ αἱ ἐρυθραὶ περισκελίδες, τὰ ξίφη, αἱ ἐπωμίδες καὶ τὰ χρυσαῖα κομβία διεκρίνοντο ἐν μέσῳ τῶν τάφων, ὧν οἱ λευκοὶ ἢ οἱ μαῦροι σταυροὶ, διεσπαρμένοι εἰς τὴν πόλιν τῶν νεκρῶν, ἤπλου τοὺς διεγεῖροντας τὴν ὁδὸν βραχιόνας

των, τούς κατεσκευασμένους ἐκ σιδήρου, ἐκ μαρμάρου, ἐκ ξύλου.

Εἶχον ἐνταφιάσει τὴν σύζυγον τοῦ Συνταγματάρχου Διμουζέν, ἥτις κολυμβῶσα ἐπνίγη πρὸ δύο ἡμερῶν.

Τὰ πάντα εἶχον τελειώσει. Οἱ ἱερεῖς εἶχον ἀναχωρήσει, ἀλλ' ὁ Συνταγματάρχης, ὑποβασταζόμενος παρὰ δύο ἀξιωματικῶν, ἔμενεν ὄρθιος πρὸ τοῦ τάφου, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἔβλεπεν ἀκόμη τὸ φέρετρον. ὅπερ ἔκρυπτεν, ἐν ἀποσυνθέσει ἤδη, τὸ σῶμα τῆς νεαρᾶς αὐτοῦ συζύγου.

Ἦτο σχεδὸν γέρον, ἰσχνός, ὑψηλός, μὲ μύστακας λευκοὺς, εἶχε δὲ νυμφευθῆ, τρία ἔτη πρότερον, τὴν κόρην συστρατιώτου αὐτῷ μείνασαν ἐντελῶς ὄρφανὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς τῆς Συνταγματάρχου Σορτίς.

Ὁ λοχαγὸς καὶ ὁ ὑπολοχαγὸς ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίζετο ὁ τεθλιμμένος Συνταγματάρχης προσεπάθουν ν' ἀπομακρύνωσι τοῦτον ἀνθιστάμενον, ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων καὶ ψιθυρίζοντα χαμηλῇ τῇ φωνῇ : «Ὅχι, ὄχι ἀκόμη ὀλίγον. . . » Ἦθελε νὰ παραμένῃ ἐκεῖ, εἰς τὴν ἀκρὰν τοῦ τάφου, ὅστις τῷ ἐφαίνετο ἀνευ πυθμένος, ἀδυσσος ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔπεσαν ἡ καρδία του καὶ ἡ ζωὴ του, πᾶν ὅ,τι εἶχεν ἐπὶ τῆς γῆς !

Αἰρῆνης ὁ στρατηγὸς Ὀρμόντ ἐπλησίασεν, ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχιόνος τὸν Συνταγματάρχην καὶ σύραν αὐτὸν σχεδὸν βιαίως «ὕπᾳγωμεν, ὑπᾳγωμεν, εἶπε· δὲν πρέπει νὰ μείνωμεν ἐδῶ». Ὁ Συνταγματάρχης ὑπήκουσε τότε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν του.

Ἐνῶ ἤνοιγε τὴν θύραν τοῦ δωματίου του παρετήρησεν ἐπιστολὴν ἐπὶ τοῦ γραφείου αὐτοῦ. Λαβὼν ταύτην ὀλίγον ἔλλειψε νὰ πέσῃ χαμαὶ ἐκ τῆς ἐκπλήξεως καὶ τῆς συγκινήσεως, διότι ἀνεγνώρισε τὴν γραφὴν τῆς συζύγου του. Ἦ ἐπιστολὴ ἔφερε γραμματόσημον μὲ χρονολογίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐσχίσε τὸν φάκελλον καὶ ἀνέγνω.

«Πάτερ,

«Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σᾶς ἀποκαλῶ ἀκόμη πατέρα ὡς καὶ ἄλλοτε. Ὅταν θ' ἀνεύρητε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην θὰ εἶμαι νεκρὰ καὶ ὑπὸ τὴν γῆν. Τότε δύνασθε ἴσως νὰ μὲ συγχωρήσετε.

«Δὲν θὰ προσπαθῆσω νὰ σᾶς συγκινήσω, οὐδὲ νὰ μετριάσω τὸ σφάλμα μου. Θέλω νὰ εἶπω μόνον μεθ' ὅλης τῆς εἰλικρινείας γυναικός, ἥτις μέλλει ν' αὐτοκτονήσῃ μετὰ μίαν ὥραν, τὴν ἀλήθειαν ὀλόκληρον καὶ πλήρη.

«Ὅτε μ' ἐνυμφεύθητε ἐκ γενναιοφροσύνης, ἀφωσιώθητε εἰς ὑμᾶς ἐξ εὐγνωμοσύνης καὶ σᾶς ἠγάπησα ὡς ἀγαπᾷ καρδία τρυφερᾶς κόρης. Σᾶς εἶχον ἀγαπήσει ὡς πατέρα μου, ἡμέραν δὲ τινά, ἐνῶ ἤμην ἐπὶ τῶν γονάτων σας καὶ μ' ἐνηγκαλιζέσο, σᾶς ὠνόμασα πατέρα χωρὶς νὰ τὸ θέλω.

Ἦ λέξις αὕτη ἦτο κραυγὴ τῆς καρδίας ἐξ ἐνστίχτου, αὐθόρμητος. Ἀληθῶς εἰσθε δι' ἐμὲ πατήρ, οὐδὲν ἄλλο ἢ πατήρ. Ἐγέλασες καὶ μοὶ εἶπες : «Νὰ μὲ ἀποκα-

λῆς πάντοτε οὕτω, παιδί μου, τοῦτο θὰ μ' εὐχαριστῆ».

Ἦλθομεν εἰς ταύτην τὴν πόλιν καὶ — συγχώρησόν με, πάτερ — κατέστην ἐρωτόληπτος. Ὡ! ἀντέστην ἐπὶ μακρόν, σχεδὸν δύο ἔτη, σημειώσατε καλῶς, σχεδὸν δύο ἔτη καὶ μετὰ ταῦτα ὑπέκυψα ἐγενομένη ἔνοχος, κατεστράφη.

«Ἦπό τίνος ; Δὲν θὰ τὸν μαντεύσητε ποσῶς. Εἶμι πολὺ ἤσυχος ὡς πρὸς τοῦτο, ἀφοῦ ὑπῆρχον περὶ ἐμὲ καὶ μετ' ἐμοῦ πάντοτε δώδεκα ἀξιωματικοί. Μὴ ζητήσητε νὰ τὸν γνωρίσητε καὶ μὴ τὸν μισήσητε. Ἐπραξεν ὅ,τι καὶ πᾶς ἄλλος θὰ ἐπραττεν ἀντ' αὐτοῦ, ἄλλως τε δὲ εἶμαι βεβαία, ὅτι μὲ ἠγάπα ἐξ ὅλης καρδίας.

«Ἄλλ' ἀκουσε. Εἶχομεν ὀρίσει συνέντευξιν εἰς τὴν νῆσον Βεκάς — γνωρίζεις τὴν μικρὰν νῆσον, ἥτις εἶνε μετὰ τὸν μύλον. Ἐγὼ ὤφειλον νὰ μεταβαίνω εἰς ταύτην κολυμβῶσα, ἐκεῖνος δὲ ὤφειλε νὰ μὲ ἀναμένη εἰς τοὺς θάμνους καὶ ἀφοῦ ἐμένομεν ἐκεῖ μέχρι τῆς ἐσπέρας, διὰ νὰ μὴ μᾶς ἴδῃ τις, ἀνεχωροῦμεν. Εἶχον ἔλθει ἡμέραν τινά, ὅπως τὸν συναντήσω. Οἱ κλάδοι ἠνοιχθήσαν καὶ παρετηρήσαμεν τὸν Φίλιππον, τὸν ὑπῆρέτην μας. Ἦσθάνθη, ὅτι ἐχάθημεν καὶ ἔρριφα ἰσχυρὰν κραυγὴν. Τότε μοὶ εἶπεν — ὁ ἐραστής μου — «Φύγε κολυμβῶσα ταχέως καὶ ἀφες με μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου».

«Ἀνεχώρησα τόσον συγκεκριμένη, ὥστε ὀλίγον ἔλλειψε νὰ πνιγῶ καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὸν οἶκόν μας φοβουμένη φοβεράς συννεπίας. Μίαν ὥραν μετὰ ταῦτα, ὁ Φίλιππος μοὶ ἔλεγε ταπεινῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸν διάδρομον τῆς αἰθούσης, ἔνθα τὸν συνήντησα. «Εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς κυρίας, ἐὰν ἔχη νὰ μοὶ δώσῃ ἐπιστολὴν τινα.» Ἀμέσως ἐνόησα, ὅτι ἐδωροδοκῆθη καὶ ὅτι τὸν ἐξηγόρασεν ὁ ἐραστής μου. «Τῷ ἔδιδον — τῷ ὄντι — ἐπιστολάς, ὅλας μοι τὰς ἐπιστολάς. Τὰς ἐπέδιδε καὶ μοὶ ἔφερε τὰς ἀπαντήσεις. Τοῦτο διήρκεσε δύο περίπου μῆνας. Εἶχομεν ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτόν, ὡς εἶχες ἐμπιστοσύνην πρὸς αὐτὸν καὶ σύ.

«Ἄλλ' ἰδοῦ, πάτερ, τί ἐπηκολούθησεν. Ἦμέραν τινά εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον, ἐν ἣ μετέβην κολυμβῶσα, ἀλλὰ ταύτην τὴν φορὰν μόνη, εὔρον τὸν Φίλιππον. Ὁ ἀνθρώπος οὗτος μὲ ἀνέμενε καὶ μοὶ εἶπεν, ὅτι ἔμελλε ν' ἀνακοινώσῃ τὰ πάντα εἰς σέ καὶ νὰ σοὶ δώσῃ τὰς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας κλέπτων ἐφύλαττεν, ἐὰν δὲν συγκατένευον εἰς τὰς ἐπιθυμίας του.

«Ὡ! πάτερ μου, πάτερ μου ! Ἐφοβήθη, ἠσθάνθη τρόμον, τρόμον χαμερπῆ, ἀνάξιον διὰ σέ πρὸ πάντων, διὰ σέ τὸν ἀγαθόν, τὸν ἀπάτῳμενον παρ' ἐμοῦ, διὰ τὸν ἐραστήν μου ἀκόμη — καθ' ὅσον θὰ τὸν ἐφόνευσ — δι' ἐμὲ ἴσως. . . εἰζεύρω καὶ ἐγὼ !!! Ἐγενομένη παράφρων, ἔμεινα ἐκστατική. Ἐπίστευσα, ὅτι θὰ δωροδοκηθῆ ἄλλην μίαν φορὰν, ἀλλὰ μὲ ἠγάπα. Ὅποσον αἰσχος !

«Εἶμεθα τόσον ἀδύνατοι ἡμεῖς αἱ γυναῖκες, ὥστε καθιστάμεθα παράφρονες πολὺ εὐκολώτερον ὑμῶν τῶν ἀνδρῶν καὶ

ὅταν ἀπαξ καταπέσωμεν, καταπίπτομεν βαθύτερον, ἀκόμη βαθύτερον. Γνωρίζεις τί ἐπραξα ;

«Εἶπον τότε κατ' ἐμαυτὴν. Πρέπει ν' ἀποθάνω. Ζῶσα δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ σοὶ ἐξομολογηθῶ παρόμοιον ἐγκλημα. Νεκρὰ τολμῶ τὸ πᾶν. Δὲν ἠδυνάμην νὰ πράξω ἄλλως ἢ ν' ἀποθάνω. Οὐδὲν θὰ ἠδύνατο νὰ μ' ἐξαγνίσῃ. Ἦτο δυνατὸν πλεον ν' ἀγαπῶ καὶ ν' ἀγαπῶμαι. Μοὶ ἐφαίνετο, ὅτι ἐρρύπαινον πάντας μόνον τείνουσα πρὸς αὐτοὺς τὴν χεῖρα.

«Μετ' ὀλίγον μεταβαίνω ἵνα λουσθῶ καὶ ἵνα μὴ ἐπανεέλθω πλέον. Ἦ πρὸς σέ ἐπιστολή μου αὕτη θὰ σταλῇ εἰς τὸν ἐραστήν μου. Θὰ τὴν λάβῃ μετὰ τὸν θάνατόν μου καὶ χωρὶς νὰ γνωρίξῃ τίποτε θὰ σᾶς τὴν στείλῃ ἐκπληρῶν τὴν τελευταίαν εὐχὴν μου. Σὺ θὰ τὴν ἀναγνώσῃς ἐπανερχόμενος τοῦ κοιμητηρίου.

«Χαίρε, πάτερ μου, δὲν ἔχω οὐδὲν ἄλλο νὰ σοὶ εἶπω. Πράξε ὅ,τι νομίσης καὶ συγχώρησόν με».

Ὁ Συνταγματάρχης ἀπέμαξε τὸν ἰδρώτα τοῦ μετώπου του. Ἦ ψυχραιμία, ἦν ἐπεδείκνυεν εἰς τὰς μάχας, τῷ ἐπανῆλθεν ἀμέσως.

Ἐκρούσε τὸν κῶδωνα.

Εἰς ὑπῆρέτης παρουσιάσθη.

— Στείλέ μου τὸν Φίλιππον, εἶπε.

Μετὰ τοῦτο ἤνοιξε κατὰ τὸ ἦμισυ τὸ ἐρμάριον τῆς τραπέζης. Ὁ Φίλιππος εἰσῆλθε σχεδὸν παρευθός. Ἦτο στρατιώτης ὑψηλός, μὲ μύστακας ξανθοὺς, φυσιογνωμίαν κακεντρεχῆ καὶ βλέμμα ὑπουλον.

Ὁ Συνταγματάρχης τὸν παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτοί.

— Εἶπέ μοι τὸ ὄνομα τοῦ ἐραστοῦ τῆς γυναικός μου.

— Ἀλλά, Συνταγματάρχα μου. . .

Ὁ Συνταγματάρχης ἔλαβε τὸ περίστροφον ἐκ τοῦ ἐρμαρίου.

— Εἶπέ μοι ταχέως, διότι γνωρίζεις, ὅτι δὲν ἀστειεύομαι.

— Εἶνε. . . ὁ. . . λοχαγὸς Ἀλβέρτος.

Μόλις ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦτο, ἡ φλόξ τοῦ πολυκρότου τῷ ἔκαυσε τοὺς ὀφθαλμούς, ἡ δὲ σφαῖρα ἐβυθίσθη ἐν τῷ μεσῷ τοῦ μετώπου.

Ε. ΚΟΥΣΟΥΛΚΟΣ

Εἰς τὸ προσέχεις :

Αἰεσπου — Ζενοπούλου

E Y A

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΗ

κυρίαν Θεανὸ Μηλιώτη καὶ κκ. Μιλτιάδην Ἀργυροπούλου καὶ Ἀλέξ. Π. Δουζιαν. Συνδρομαὶ ὑμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Στυλιανὸν Βισβίτην. Ἀπεστάλησαν. — κ. Πάνον Ε. Κοντογούρην. Ἐλήφθη ταχ. ἐπιταγή. Εὐχαριστοῦμεν. Τῇ διευθύνσει τῆς «Ἐλ. Βιβλιοθήκης», ἐμετρήθησαν δρ. 20. — κ. Ν. Παπούλην. Ἐλήφθη ταχ. ἐπιταγή. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Τῇ διευθύνσει τῆς «Ἐλ. Βιβλιοθήκης» ἐμετρήθησαν δρ 64:20. — κ. Γεώργ. Ἰω. Γουζοπούλου. Ἀπεστάλησαν. — κ. Α. Δ. Μπουλαντζᾶν. Γνωστοποιούμεν ὑμῖν ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ἔτι. — κ. Ἐμ. Βεκιάρῆλλον. Ἐλήφθησαν. — κ. Β. Α. Πάξ. Ἐλήφθησαν. Ἀπεστάλησαν. — κ. Βασίλειον Κοτζᾶλην. Παρὰ τοῦ κ. Περιελάου Ποδορίχη, ἐλήφθησαν φρ. 20. Μένει ὑπόλοιπον ἔτι φρ. 10.

Ἀπὸ σήμερον ἀρχόμεθα δημοσιεύοντες εἰς τὰ «Ἐκλεκτὰ Μυθιστορήματα» ὅλως **ΝΕΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ**, καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἀνοίγομεν **ΝΕΑΝ ΕΓΓΡΑΦΗΝ** συνδρομητῶν, ἐξαιρετικῶς διὰ τοὺς θέλοντας νὰ παρακολουθήσωσι τὰ νέα ταῦτα δημοσιεύματά μας. Τὸ φύλλον τοῦτο τῆς Κυριακῆς πύξηνυμένον κατὰ 4 ἔτι σελίδας, πυκνῆς ὕλης, τῆς αὐτῆς πάντοτε παραμενούσης τιμῆς τῶν **10 λεπτῶν**, θὰ περιέχει μεταξὺ τῶν ἐκλεκτοτέρων συγγραφέων τὰ ἐκλεκτότερα ἔργα. Καὶ δὲν διστάζομεν, βέβαια, νὰ καταλέξωμεν ἐν αὐτοῖς τὸν **Φ. ΓΚΟΥΕΡΑΤΣΗΝ**, τοῦ ὁποίου θὰ παραθέσωμεν τὴν

ΜΑΧΗΝ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ἐν τῶν ἀρίστων προϊόντων τῆς Ἰταλικῆς μυθιστοριογραφίας. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν ἔργων, ἅτινα οὐδέποτε γηράσκουσι, διότι φέρουσι τὴν σφραγίδα τῆς μεγαλοφυΐας. δικαίως δὲ θὰ ἠδύνατο ν' ἀποκαλεσθῆν ἔποποιία, — τίτλος, ὃς θὰ ἤρμοζεν εἰς αὐτὸ κάλλιον ἢ εἰς πολλὰ ποιήματα τῶν νεωτέρων ἡρώων, διότι δὲν εἶναι ἐκ τῶν χαλαρῶν ἔργων, ὧν ἡ ἀξία ἅπασα συνίσταται εἰς ἀπιθάνους τινὰς σκηνάς, εἰς τερατώδεις ἠθοποιίας καὶ εἰς ἐκνευρισμένα αἰσθήματα. **Ἡ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ** ἀνήκει εἰς τὴν Ἱστορικὴν λεγομένην σχολὴν. Ἀπεικονίζει διὰ τῶν ζωηρωτῶν χρωμάτων μίαν τῶν κρισιμωτέρων ἐποχῶν τῆς Ἰταλίας, ἐκείνην καθ' ἣν παπλωσύνη καὶ αὐτοκρατορία ἐμάχοντο, ἀπέναντι οὐδενὸς ἐγκλήματος ὀπισθοδρομοῦσαι, τίς αὐτῶν νὰ δεσπόσῃ τῆς ὠραίας ἐκείνης χώρας. Τὰ πάθη ἐν τῷ μυθιστορήματι τούτῳ ἀνελλίσσονται βιαιότατα καὶ ἐξωθοῦσιν εἰς πράξεις αἰτινες, ἂν δὲν ἔφερον τὸ τῆς ἱστορίας κύρος, οὐδέποτε θὰ ἐπιστεύετο ὅτι ἠδύνατο, οὐχὶ νὰ ἐκτελεσθῶσι, νάλλ' οὐδὲ κἂν νὰ ἐπινοηθῶσιν ὑπὸ ἀνθρώπων, τόσον εἶναι ἀποτρόπαιοι βασιλεὺς δὲ ἀνελλθῶν διὰ τῶν στυγερωτέρων ἐγκλημάτων, τῆς πατροκτονίας καὶ τῆς ἀδελφοκτονίας, ἐπὶ τοῦ θρόνου, τιμωρεῖται διὰ τῆς προδοσίας τῶν ἰδίων αὐτοῦ δημιουργημάτων. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, ἡ ποίησις διαδέχεται τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἡ φιλοσοφία τὴν ποίησιν, ἐκάστη δὲ σελὶς αὐτοῦ ἀνευ ὑπερβολῆς, ἀντισταθμίζει ὀλόκληρον μυθιστόρημα, ἐκ τῶν νεωτέρων, καὶ περιέχει κοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ διδάγματα, δυνάμενα νὰ ἐπιδράσωσι μεγάλως εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἀναγνώστου.

Ο ΓΚΟΥΕΡΑΤΣΗΣ διὰ τῶν μυθιστορημάτων του δὲν ζητεῖ νὰ τέρψῃ μόνον. Ἐχει ὑψηλότερον καὶ εὐγενέστερον σκοπὸν. Γράφων, καθ' ἣν ἔποχὴν οἱ Ἴταλοι ἦσαν βεβυθισμένοι εἰς τὸν λήθαρον τῆς δουλείας, ἠθέλε νὰ τοὺς ἀψυπνίσῃ, ἐμπνέων αὐτοῖς γενναϊότερα αἰσθήματα, γλῶσσαν πυρῶδη μεταχειριζόμενος. Δυνάμεθα δὲ νὰ εἰπώμεν ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ συνέτεινον οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἰταλίας, ἐφ' ᾧ καὶ εἶναι τὸ καταλλήλοτερον ἀνάγνωσμα, ὅπερ δύναται νὰ προσφέρῃ τις εἰς λαοὺς ὑπὸ τὰς αὐτὰς καὶ οἱ τότε Ἴταλοι συνθήκας βιοῦντες.

Δημοσιεύοντες τὸ μυθιστόρημα τοῦτο, φρονοῦμεν ὅτι παρέχομεν μεγίστην ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ ἠθικὴν καὶ ὑπὸ αἰσθητικὴν ἔποψιν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων», — ἦτοι εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας, διότι φρονοῦμεν ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ Ἑλλήν — γινώσκων ἀνάγνωσιν — ὅστις δὲν θ' ἀναγνώσῃ ἔργον, ἐφ' ᾧ σεμνύνεται ἡ Ἰταλία, καὶ ὅπερ κατατάσσεται εἰς τὴν τάξιν τῶν ὀλίγων ἐκείνων βιβλίων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸ ἐντρούφημα πάσης εὐγενοῦς ὑπάρξεως.

Τὸ εἰκονογραφημένον μέρος τοῦ φύλλου μας θὰ καταλάβῃ ὁ συμπαθὴς **ΚΑΡΟΛΟΣ ΜΕΡΟΥΒΕΛ** διὰ τοῦ νέου αὐτοῦ καὶ πλουσίως εἰκονογραφημένου μυθιστορηματός του :

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

Τὸ περιπετειῶδες τοῦ ἔργου τούτου συμβαδίζει ἐκ παραλλήλου μετὰ τῆς πιστῆς ἀναγραφῆς τῶν εἰκότων ἐκ τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων, τοῦ ἀπλοϊκοῦ μὲν, ἀλλὰ ποιητικοῦ λαοῦ τῆς Βρετάνης, τῆς ἱστορικῆς ταύτης γαλλικῆς ἐπαρχίας.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ ΕΜΜΑ

ἔργον τοῦ **ΑΔΟΛΦΟΥ ΒΕΛΩ**, παρουσιάζει ἡμῖν, ἐν παραστατικῇ μικρογραφίᾳ, τὸν οἰκογενειακὸν βίον ἥρεμον καὶ γλυκύν. Θὰ ἀρέσῃ ἰδίως εἰς τὸ ὠραῖον φύλλον τῶν ἀναγνώστων μας.

Καὶ ὡς ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τοῦ ὅλου, θὰ δημοσιεύσωμεν τὸν

ΓΕΡΟΝΤΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΝ

τοῦ κατέχοντος ἐπιφανῆ θέσιν μεταξὺ τῶν πρώτων διηγηματογράφων τῆς ἐποχῆς μας **GUY DE MAUPASSANT**, λεπτὸν καὶ συγκινητικὸν διήγημα, ἀφίνων μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν διδάγματα ἀνεξίλειπτα.

Οἱ κατὰ φύλλον ἀγοράζοντες τὰ **ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ**, θὰ ἔχωσιν ὠφέλειαν διττὴν, ἐγγραφόμενοι συνδρομηταί. Θὰ ἀπολαμβάνωσι ταῦτα ταχύτερον καὶ εὐθηνότερον, καὶ περιπλέον, ἀποκτῶσιν οὗτοι καὶ τοὺς προεκδοθέντας τόμους ἐπὶ ἐκπτώσει 20 % ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς τῶν ἀξίας.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΟΔΟΥΣ ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΕΜΠΤΗΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

10 ΛΕΠΤΑ τὸ φύλλον τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων»
Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ εἰς τὰ Ἑποπρηκτορεῖα τῶν ἑφημερίδων **ΛΕΠΤΑ 10**